

◆ ◆ ◆ ◆ ◆

TOTEM

◆ ČTIVO PRO TRAMPSKÝ LID ◆

POVÍDKY, BÁSNICKÝ, TEATY
VYBRÁ ŘEŠETLÁK z TOP.
◆ BLACK ◆
◆ BUFFALOES ◆

Sibi ©

MYŠLENKY

Je večer, kouzelný, tichý večer. Západní obloha je ozářena posledními paprsky slunce. Kam v tento čas putuje toto věčně zářící a horké slunce? Rodí se spolu s jeho září zlé či špatné činy? Jakým lidem, zvířatům nebo jiným tvorům září do nového dne?

Zase mě utekl jeden den života. Utekl den života, který se již nikdy, nikdy nevrátí! Tiché lesy šumí naposled na pozdrav dnešnímu dni, tyčící se hory mlčky vyprovázejí poslední záblesky paprsků slunce a potoky mi svými stříbrnými proudy vlévají do srdce naději, že po tomto dni přijde nový den, krásnější...

Ale teď je večer. Pohlednu vzhůru k tomu černému koberci noci, který je protkán milióny zářivých hvězd. Pocítím, jak jsem nicotný, zatoužím poznat ty milióny vzdálených světél, avšak pouze na chvíli. Neboť mám strach z toho okamžiku, kdy člověk dospěje tak daleko, až bude schopen vyrvat dalekým planetám jejich tajemství. Domnívám se, že tento okamžik nepřinese štěstí ani člověku, ani dalekým planetám.

A proč takhle přemýšlím? Jsem přece šťastný! Toulám se po lesích, po horách, usínám s nadějí a jítro vítám s úsměvem, daleko od lidí. Ne, ještě nevytizely všechny krásy, ale musí se hledat. Hledám je, a v tom spočívá mé štěstí. Toulám se sice sám, ale přesto to není tak docela pravda. Provází mě ušlechtilý, věrný a zářící druh - C H E Ň! Velký přítel každého, kdo mu porozumí. Je to můj velký kamarád, který mě chrání před zimou, hladem a s kterým si mohu do nekonečna povídat. On rozumí mně a já jemu! Večer když usínám, uhasíná taky, spíme společně, a ráno zaplápolá jako nově vzešlý den. Posvátné ticho večera porušil praskot lámaných větévek. Objevil se člověk... Člověk jako já. Oba asi něco hledáme... Pojď blíž, kamaráde! Budeme si povídat - já, ty, a hovořit bude i oheň. Jsme přece bratři. Ať jsou naše skutky čisté jako tento plamen!

A proto, kamarádi, zapalujeme ohně! Ať se v jejich září rodí pouze ušlechtilé myšlenky, ať nám v srdcích plápolá čistý plamen a vrhá jen vlídnou zář! Pak jsme si bratry!

D a n n y

Jack London

Jeho život vydal za čtyřicet životů. Odešel z něho ve čtyřiceti letech. Zůstalo po něm víc než čtyřicet povídek a románů. Byl jedním z nejlépe placených a známých spisovatelů své doby. Jemu se zdálo, že je uvnitř vyhaslý a že nemá světu co říci.

Kdyby se někdo pokusil natočit film o jeho životě, byl by to seriál delší a napínavější než dnešní o Vinnetouovi: Byl podloudným lovcem ústřic, plavčíkem na saoeánské lodi, topičem, dělníkem v továrně na sprádkání konopí, v konzervárně i prádelně, trampem a slatokopem, studentem na univerzitě i kandidátem na presidentaký stolec.

V mládí seděl ve vězení za rvačky u Niagaraských vodopádů, šel do káznice pro potulku. Oaklandští policisté ho zatklí před radnicí, když mluvil k posluchačům o režimu lupičství, jímž je kapitalismus, a v Tokiu jako zpravodaj Hearstova koncernu z bojiště Rusko-Japonské války byl uvřazen do trestnice pro směšné podezření ze špionáže. Psal o živočišných lidech v londýnských brlohách East Endu, byl zpravodajem v Mexiku při vzpouře vedené Pancho Villou, plavil se na primitivní lodi z Ameriky do Tichomoří a pak psal na potápějící se přídi nejlepší román svého života.

Na Havaji byl přijat královnou, na ostrově Molokai si tiskl ruku s malomocnými, psal o lovech lebek na Šalamounských ostrovech, jezdil na koni po kopných mostech, přes tropické strže, přeplul na čínské dlužce Žluté moře, na Malaitě byl přepaden lidojedy a unikl jen o vlásek smrti.

V roce 1916 zemřel. O jeho smrti se psalo víc, než o smrti rakouského císaře, palcové titulky oznamovaly, že odešlo mládí světa.

Vždy odmítá být poražen, stejně jako muži a zvířata z jeho povídek a románů z dalekého Severu, Aljašky, řeky Klondyky, jako jeho pijáci, rvoucí se sami se sebou, jako jeho psi Buck z Volání divočiny, Bílý Tesák, Jerry z ostrovů.

Již šedesát dva roky uplynuly od jeho smrti, ale mnoho jeho románů a povídek se bude číst tak dlouho, dokud se najdou mezi námi lidé se smyslem pro dobrodružství, čest a spravedlnost.

(Podle Alana Gintela)

M ů j v í t r

Sněhová pláň
Bílá až k šílenství
Jen osamělé stopy
Se táhnou v černé stuze
Jak ve vyrvaném listě
Jdou stopy lidské chůze

Sněhová pláň
Třpytivé tajemství
Si z tebe žerty tropí
Jak sen co neuplyne
Pak na jediném místě
Ti Osud řekne - Vinen

Prchavý stín
Výkřik a ozvěna
Jakoby černá šmouha
Vločky se rozletěly
Mám mlčet nebo tápat
Člověk je mučem, jde-li

Oheň a dým
Představa šílená
Jak je ta chvíle dlouhá
Jaké jí dáme jméno
Něco co nejde chápat
Zůstává navyřeno

Odcházím rád
Mé pravdě je sto let
Duši mi nezabije
A snad je víc než snění
Kroky jdou světlem k šeru
Do země zapomnění

Račte se smát
Netřeba otálet
Můj vítr nocí vyje
Pohádky které rani
O tom jak na Severu
Jde člověk bílou plání . . .
(Řešetlák)

TAŽNÍ PSI Z YUKONU

Bylo nádherné ráno. Ze zasněžené chaty kdesi na břehu zamrzlého Yukonu vystoupili dva muži. Byli oblečení v těžké cestovní oděvy z kožišin, neb teploměr toho rána byl hluboko pod 40 stupni mrazu. Třeskutý mráz přímo bodal do tváře.

Pozdravil je divoký štěkot psí smečky. Na okraji nedalekého lesíka se zvedla řada huňatých zvířat, která se vzteklým štěkotem a vyceněnými zuby očekávala příchod obou mužů. Každý pes byl samostatně uvázan silným řemenem u mladého stromku, pod kterým měl ve sněhu vyhrabaný pelech. Neměli boudy ani ohrady, které by jim v mrazivých nocích poskytovaly ochranu. Ani o ni nestáli! Saňoví psi jsou divocí a otužilí tvorové, kteří jsou drsnému životu tak zvyklí, že ochrana a teplo boudy by jim byla jen na škodu. Nejraději se zahrabou na noc do sněhu a nechají se zavát, takže ráno jen podle kopečků rozpozná psův od, kde leží. Tak je jim nejlíp.

Jeden z mužů, indiánský míšenec, nesl na zádech pytel se zmrzlými rybami. Byly na kost zmrzlé a obalené ledem, takže druhý je musel rozsekávat sekerou, aby je mohl po jedné házet hladovým šelmám. Každý pes chytil svou rybu ještě ve vzduchu. Následovalo strašlivé skřípání a drcení zamrzlého masa, kostí a ledu v mohutných čelistech. Zmrzlá ryba je jedinou potravou tažného psa na celý den. Je to málo, a proto jsou psi stále hladoví. Ale taková je zvyklost na Severu. Jen polonasycený pes je stále čilý a k užitku. Nažraní psi jsou líní, tlustí, a nevydrží tu celodenní strašnou dřinu v saních, a nejen to, svou pomalostí doplatí na svůj život v zápasech. Severský pes je nezkrotný tvor neznající lásky k člověku ani k sobě. Jeho život je vedle těžké práce nekonečným řetězem zápasů. Psi se mezi sebou nelitostně zabíjejí v bratrovražedných bojích a stejně věčný a nekonečný je zápas psa s člověkem, který bez biče nebo hole je v neustálém nebezpečí, že bude roztrhán. Pro severského psa je celkem maličkost ukousnout ruku. Jen výjimečně se spřátelí s člověkem, ale potom je to věrné přátelství až do smrti.

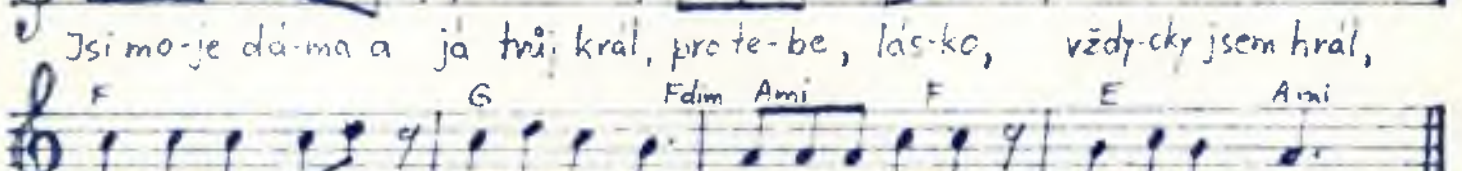
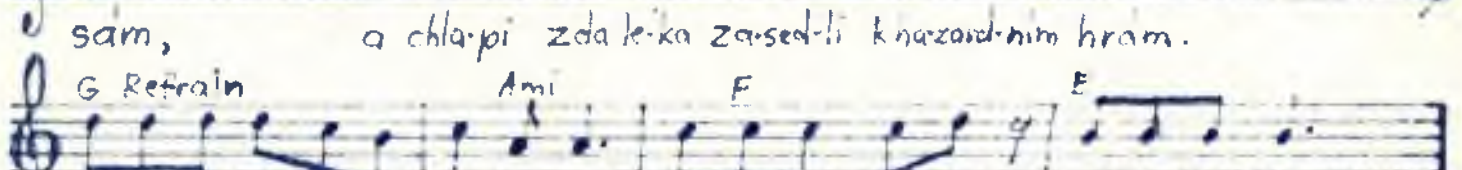
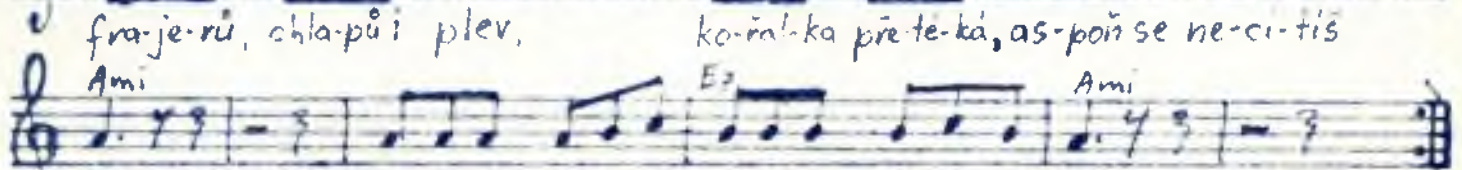
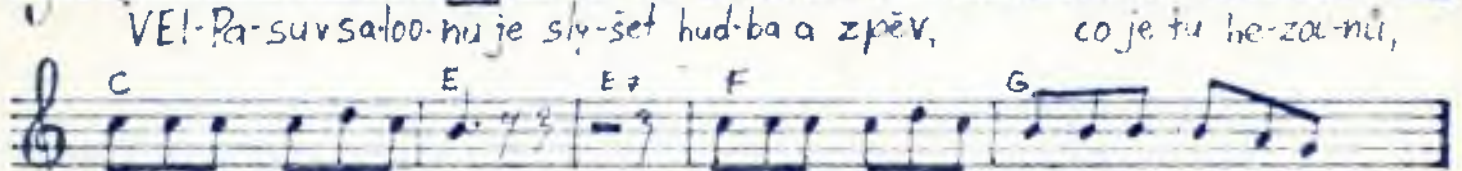
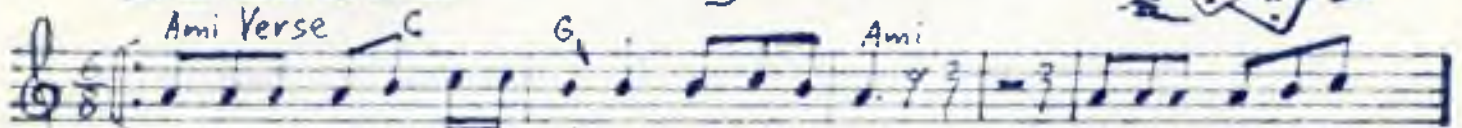
Sañoví psi mají nesmírnou odolnost a životní sílu. Bez nich by daleký Sever nebyl nikdy prozkoumán. Mají hustou srst, šikmé oči a prsty tlap obrostlé tuhými chlupy, aby se nohy tolik nebořily do kyprého sněhu a neklouzaly po něm. Jsou vychovávaní k tahu a mají jen jeden zákon - jít kupředu, stále kupředu. Váhnou svůj náklad tak dlouho, dokud nejsou sestavení psův odem, nebo neklesnou z únavy nebo smrti. Těžkého, dlouhého biče s krátkou násadou není zapotřebí k pohánění, slouží hlavně k řízení podle signálů dávaných praskáním a za druhé k udržování pořádku mezi nenapravitelnými zvířaty. Večer, po ukončené denní pouti, jsou vypraženi, uvázaní v bezpečné vzdálenosti od sebe. Psův od je nabitý zmrzlými rybami, ošetří tlapy a stranou se postaví s chlupatými prsty a háněním nohou. Když je sníh tvrdý a zledovatělý, psi ne táhají, ale sokaší, když pes s poraněnými tlapami ani se nepohnou k tahu ani k jídlu, takový býval obvyklý zvyk. Životní síla a nemohoucí smrt na každého, kterému nemůžeme dál. Na Severu je zápas, kde je život nebo smrt. Služeb psů používají lovci, indiáni, válečníci, lovcové, policisté a zlatokopové. Pes je požehnáním severu. Je jedním z těch, kteří žijí země, kde sníh padá celoročně a vločky jsou jako dlaně. Tam v kyprém sněhu nepostupuje ani člověk, ani zvíře, ani kůň či jiné zvíře, pouze pes. Je mnoho těžkých psů, kteří se stali hrdiny a zachránili život mnoha lidem. Jedním z nich byl Blasky, vůdčí pes státní saňové služby, který zachránil v saňovém táboře život 60 mužů. Z vděčnosti mu zlatokopové postavili pomník, který je zvláštností tam na Severu, kde není místa pro lidskou slabost a sentimentální. Osamělý a zapomenutý pomník na bílých pláních Aljašky hlásá skvělému světu, že po něm leží Blasky, žlutooký saňový pes - hrdina, který zemřel ve službě člověku.

Vlk Samotář

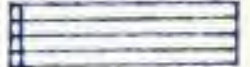

HRÁČ

Long / Řešetlák

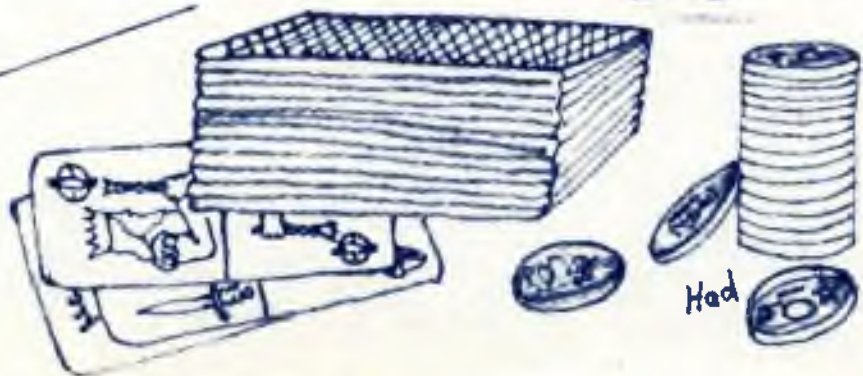
Coda F, G, Ami

2) Ke stolku přistoupím tak, jako obvykle, vim,
až karty rozdělím, všechno si dovoluji smím,
hraju si o život, každéj den tak usedám
divnej jsme pronárod, náš dobrej přítel je kiam Ref:

3) Dveře serozletí, šerifskej svrsek je pan,
to moje prokletí - srdcovy eso - si dám,
zacvaknou okovy, sedmícky karty jsou trop
nikdo se nedoví, kde je můj sedivej hrob ...

4) Tak mě nic neseházi, dobrejch par je touž let,
nervy jak provazy, doštníky a vočich led,
v rádech n' nezehe - cokude, to má se stát,
vždyť preci pro tebe, chodil jsem, holčičko, hrát... Ref:

Žádná ulice, žádné město není po něm pojmenováno. Na náměstích nestojí jeho bronzové sochy a v jeho rodném městě není jeho památník. Britská Encyklopedie mu věnovala pouze 12 řádek.

Jeho duch kráčel vedle každého vojáka, nesoucího pušku, letěl s každým bojujícím pilotem. Tento ostýchavý a mírumilovný mormon pomohl svým úžasným talentem přestavět svět. Na dvě stě patentů střelných zbraní zní na jeho jméno. A je to mezi nimi mnoho takových, které znamenaly přelom ve zbrojním průmyslu: opakovačka, Browningův revolver, colt, strojní puška. Theodor Roosevelt nikdy nešel na lov bez jeho Winchestrovky, Kapitán Peary nesl tuto pušku s sebou na svou výpravu k severnímu pólu a první Browningovy strojní pušky ukončily boxerské povstání v Číně. Dokud žil, přicházeli k němu lidé pro pušky a pro radu. Stalo se, že mocná americká zbrojařská společnost vyzvala techniky, aby napodobili systém jeho pušky v menším kalibru. Po celoroční práci musela společnost zanechat práce a nabídnout Browningovi 10 000 dolarů za vyřešení problémů. O několik dní později dostala společnost přesné nákresy a údaje. "Jak jste, proboha, na to přišel?" ptali se.

"Nebylo to tak těžké," odpověděl Browning prostě, "vypracoval jsem to za dvě hodiny jízdy vlakem."

Jindy se stalo, že výrobci nechtěli přijmout Browningův náčrt. Tvrdili, že taková puška nemůže fungovat. Ale Browning se nedal. Vyrobit si pušku podle svého nákresu a poněkud ji zdokonalil. Tak vznikla první opakovačka.

Browning svůj talent zdědil.

Jeho otec, Jonathan Browning, přišel ze západního státu Iowa v roce 1851 a otevřel si kovárnu a obchod s puškami v Ogdenu. Tehdy byla dobrá puška pro osadníka pravým pokladem. A tak starší Browning proslul brzy po celém kraji. Chlapec vyrůstal v otcově obchodě, kde si sestavoval mechanismy pušek ze starých součástek. Jednou se pustil do veliké práce; chtěl vyrobit krásnou pušku jako dárek pro svého bratra Matthewa.

"Dobrá práce, hochu," pravil otec, když viděl synův výtvar, "je to lepší puška, než jakou já kdy udělám!"

Od té doby směl hoch používat otcova soustruhu. A tehdy přišel na svůj první objev, na krátkou pušku, z které trhnutím páčky je možno vyhodit plášť vypáleného náboje. Tato puška došla u osadníků takové obliby, že John a Matthew si vystavěli nový veliký obchod. Vyrobili 600 takových pušek, které od nich později koupil winchesterský agent. Za pušky a patentní práva zaplatil Johnovi 3 000 dolarů. To byl Browningův první velký obchod. A potom přišly další a další úspěchy - přesné lovecké pušky, revolvery, strojní pušky ...

Browning nebyl přítelem válečných zbraní; považoval je za nutné zlo. Nejraději se obíral loveckými puškami - to byla jeho vášeň. A tak když američtí zbrojaři odmítli vyrábět lovecké pušky podle jeho návrhu, opustil Ameriku a odebral se do Liège v Belgii, kam prodal svá výrobní práva.

Za celý svůj život přijal pouze dvě vyznamenání. Jedno od města Filadelfie v Americe, druhé od belgické vlády. Stal se kavalírem řádu Leopoldova. Po celý svůj život zůstal skromným, mírným a nenápadným člověkem.

Když mu předhazovali, že jeho zbraně slouží válečným účelům, namítal mírně: "Nějak zlu čelit musíme. Lépe zlo přemoci, než se dáti přemoci jím."

Předvídal druhou světovou válku. Chtěl pro ni vyzbrojit spojence co nejlépe. Ale nedočkal se splnění svého proroctví. Zemřel v Belgii v roce 1926, stár 70 let.

ALFAS.

ŘEŠETLÁK

Byl čas únorového dozrávání napětí. Byly ho plné cesty a pěšiny, lesy, hory i skály. V lidech a zvířatech sílilo očekávání, že se konečně musí něco stát. Všechno se chvělo touhou po jaru.

Ležel jsem v přístřešku z větví a naslouchal studenému vlání severního větru, který sem přinášel další období chladu a sněhových bouří. Některé z jasných hvězd si našly skuliny mezi větvičkami až k mým očím a hloubka noci se začala šířit po úbočích i stráních a zaplavovat vědomí všech denních tvorů. Chtělo se mi spát.

Ještě než mě obestřely mráčky nevědomí, uslyšel jsem výkřik. Jakoby někdo jasným a průzračným hlasem něco naléhavě zavolal. Otevřel jsem oči a nechápavě je upřel na klenbu z větví nad sebou. Pak jsem se vysoukal ze spacáku a vyhlédl ven.

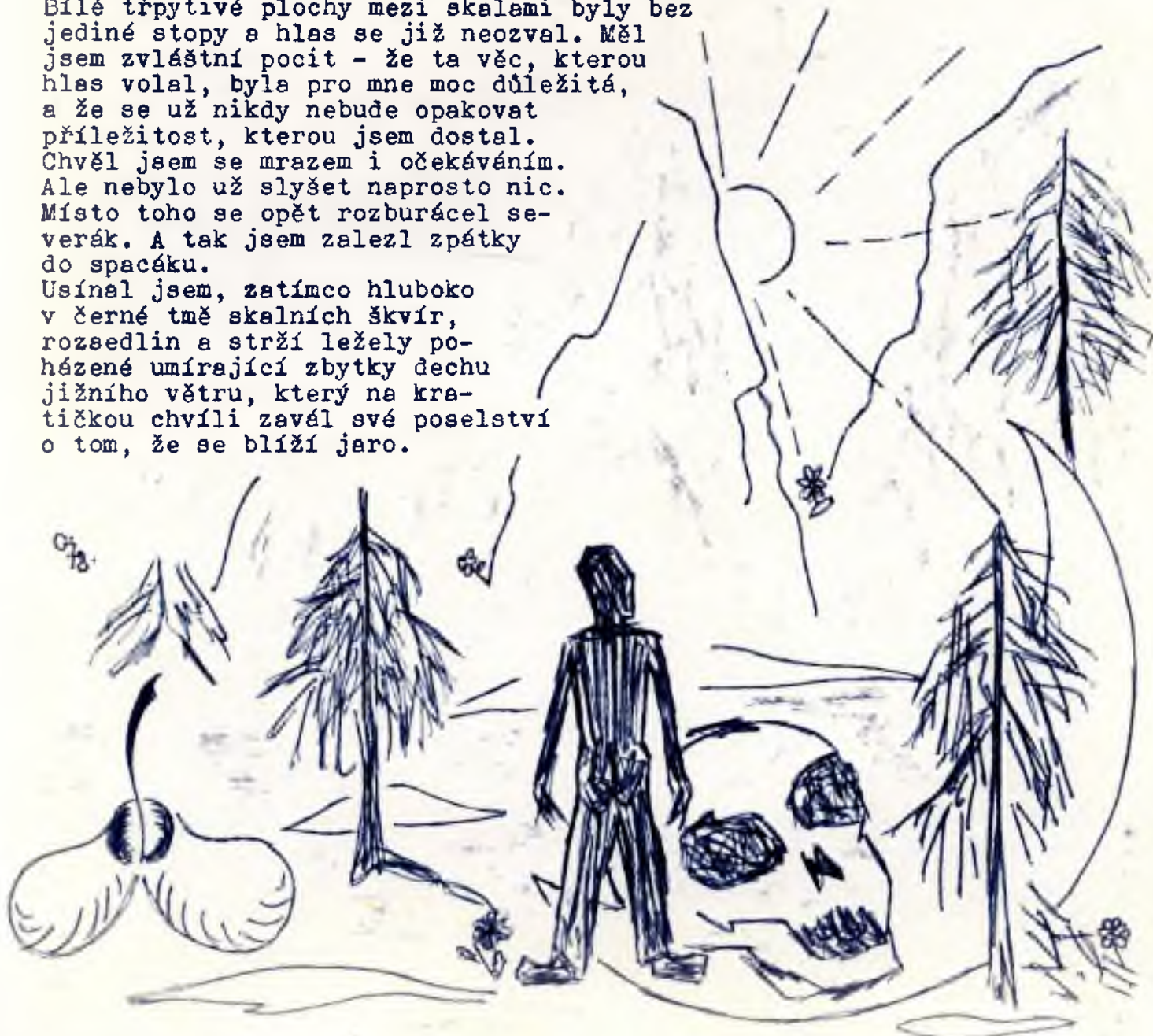
Skály se zdály v měsíčním světle stříbrné a stíny noci z nich vytvářely podivuhodné živé bytosti, které jakoby přestaly před malým okamžikem mluvit a znehybněly. I les byl pojednou strnule tichý a tvářil se nepřátelsky. Také ozvěna mlčela a já jsem nemohl pochopit, odkud se v mém vědomí vzal ten naléhavý hlas, který způsobil, že můj spánek byl tak náhle přetržen.

Bílé třpytivé plochy mezi skalami byly bez jediné stopy a hlas se již nezval. Měl jsem zvláštní pocit - že ta věc, kterou hlas volal, byla pro mne moc důležitá, a že se už nikdy nebude opakovat příležitost, kterou jsem dostal.

Chvěl jsem se mrazem i očekáváním. Ale nebylo už slyšet naprosto nic.

Místo toho se opět rozburácel severák. A tak jsem zalezl zpátky do spacáku.

Usínal jsem, zatímco hluboko v černé tmě skalních škvír, rozsedlin a strží ležely poházené umírající zbytky dechu jižního větru, který na kratičkou chvíli zavěl své poselství o tom, že se blíží jaro.

JARO

Co to? Mráz polevuje a teplý větřík oprašuje
z korun stromů bílý sníh.

Ten zvolna taje a napájí Tvá žíznivá ústa.
Musím tu teď s Tebou zůstat.

I ledový krunýř povolil a vyléváš se z břehů,
kde zimní je tvůj klid?

Kde jarní máš mít něhu, tam milostné je roztoužení,
převaluješ se, zmítáš se a hučíš...

Jaro s Tebou je nejkrásnější, přiletí ptáci,
a hned si notují o tom, co viděli v teplých krajích.
I zvíř ožije a napájí se v tvých čistých vodách.
Šťasten je ten, kdo Tě miluje,

má Řeko.

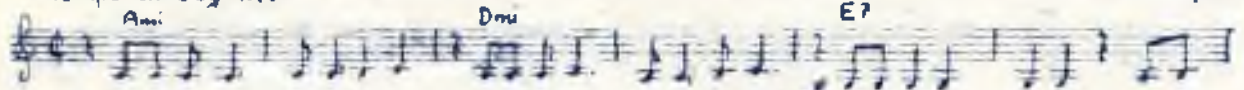
/T. O. Skalnaté údolí/

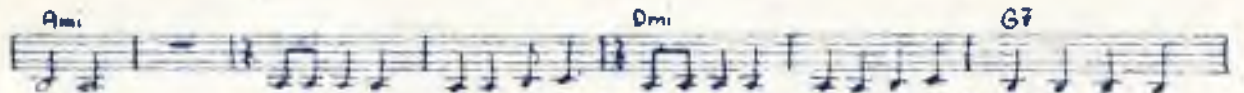
Zvláštní znamení-Woodcraft

Tempo di beguine

Hudba a text: Wabi Kyvola

Zase vi-dim za soumraku na po-za-dí še-dejch mra-ů míce-li-vej za-stup xama-

ra-dá. — Si-lu-e-ty hora stro-mů, starých vo-pu-stě-nejch lomů bli-ži se s du-

ně-ním vodo-pá-dá — Táhnou kra-ji-nou, str-ži a tu-ni — muži z Shakespea-

ro-vejch soze tu, — postavj dív-nejch trau a vu-ni — při-zra-ky čer-

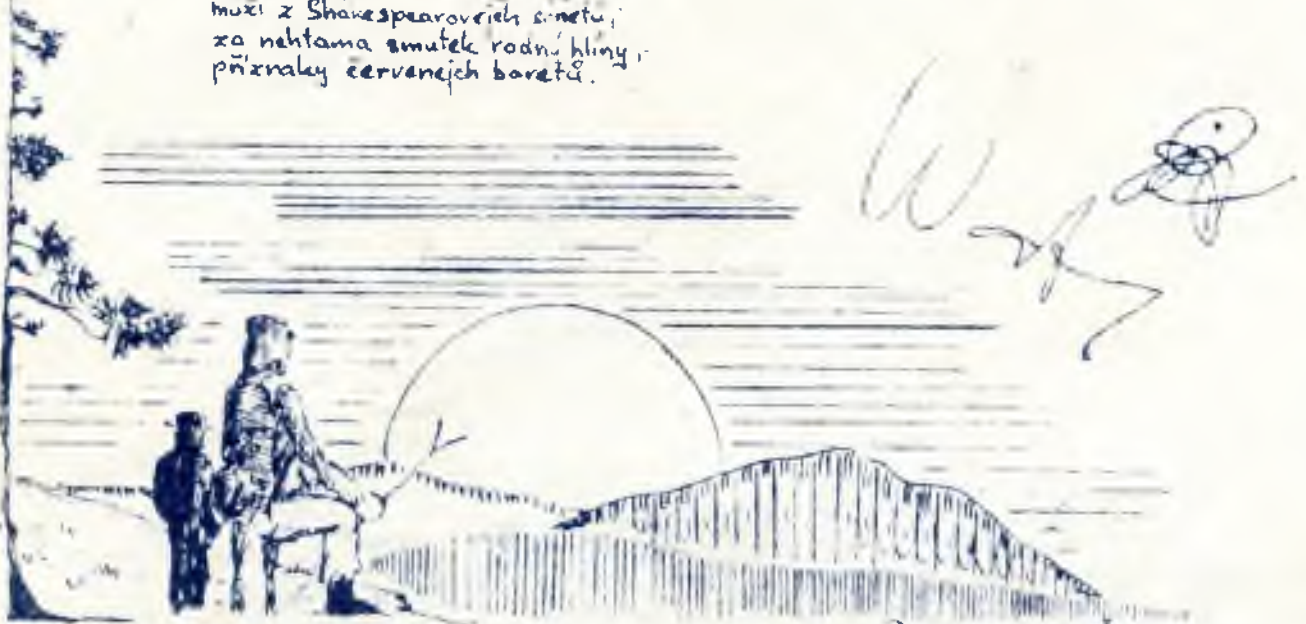
ve-nejch ba-re-tů.

Zvláštní zna-me-ní-Woodcraft, — tou-žim pro-štněj
Zvláštní zna-me-ní-tou-ka — v-rahlech t sice

tlů, — dál-ku — ruka ti podá — chleba a sůl
mil, — obzor — kdo vo-čích nema, ne nepo-cho-pil.

Do sedivých dnů a roků
duní rytmus těžkých kroků,
vichřic a snů je popohání.
Maskovaný komandýr
po všech armádách, co izly,
uboháma našich hor a strání.
Táhnou krajince poživny stíny
muži z Shakespearových smetů,
za nehtama smutek rodnů hliny,
přiznaly červených bareťů.

BUĎ TYRDEJ CHLAP

Nádraží se pomalu probouzí do slunečního sobotního rána. Nástupiště začíná vítst cestující i opožděné trampy. Všechno je normální až do chvíle, kdy se na nástupišti objevila dvojice - matka a syn.

Zraky všech byly upřeny na tuto dvojici - on byl oděn jako tramp a matka ho patrně doprovázela. Když míjeli bufet, z davu se ozval hlas - "maminčin mazánek!".

Do sebezavěšení kráčeli po perónu až ke konci vlaku. Pak matka položila jeho ruku na madlo vozu a polohlasně řekla - "Jsou tu tři schody". První, druhý, třetí - jeho prsty se dotkly chladného čalounění vagonu a vedly ho na sedadlo za dveřmi, nad kterými byl nápis Dvě místa pro invalidy. Sundal si veksl a ruce začaly hledat háček, na který si pověsil pracně kabát, do něhož se zabalil, jako by chtěl spát.

Vlak se rozjel a on začal počítat zastávky - první, druhá... pátá, šestá - vstal, oblékl se - sedmé. Vlak zastavil, on se zařadil do proudu vystupujících, najednou vdechl čerstvý jarní vzduch, který mu řekl, že je u dveří, a tak začal počítat schůdky - první, druhý, třetí.

Pravá noha tápá ve vzduchu - s hrůzou si uvědomil, že vlak zastavil mimo nástupiště. To už se za ním ozvaly hlasy - "Kterej slimák to zdržuje? Nebud měkejš - skopni ho, dyť je ožralej! Dělej! Buď tvrdej chlap!" Tak si dodal odvalu a skočil do prázdna. Když se jeho ruce a kolena dotkly země, ucítil ostrou bolest.

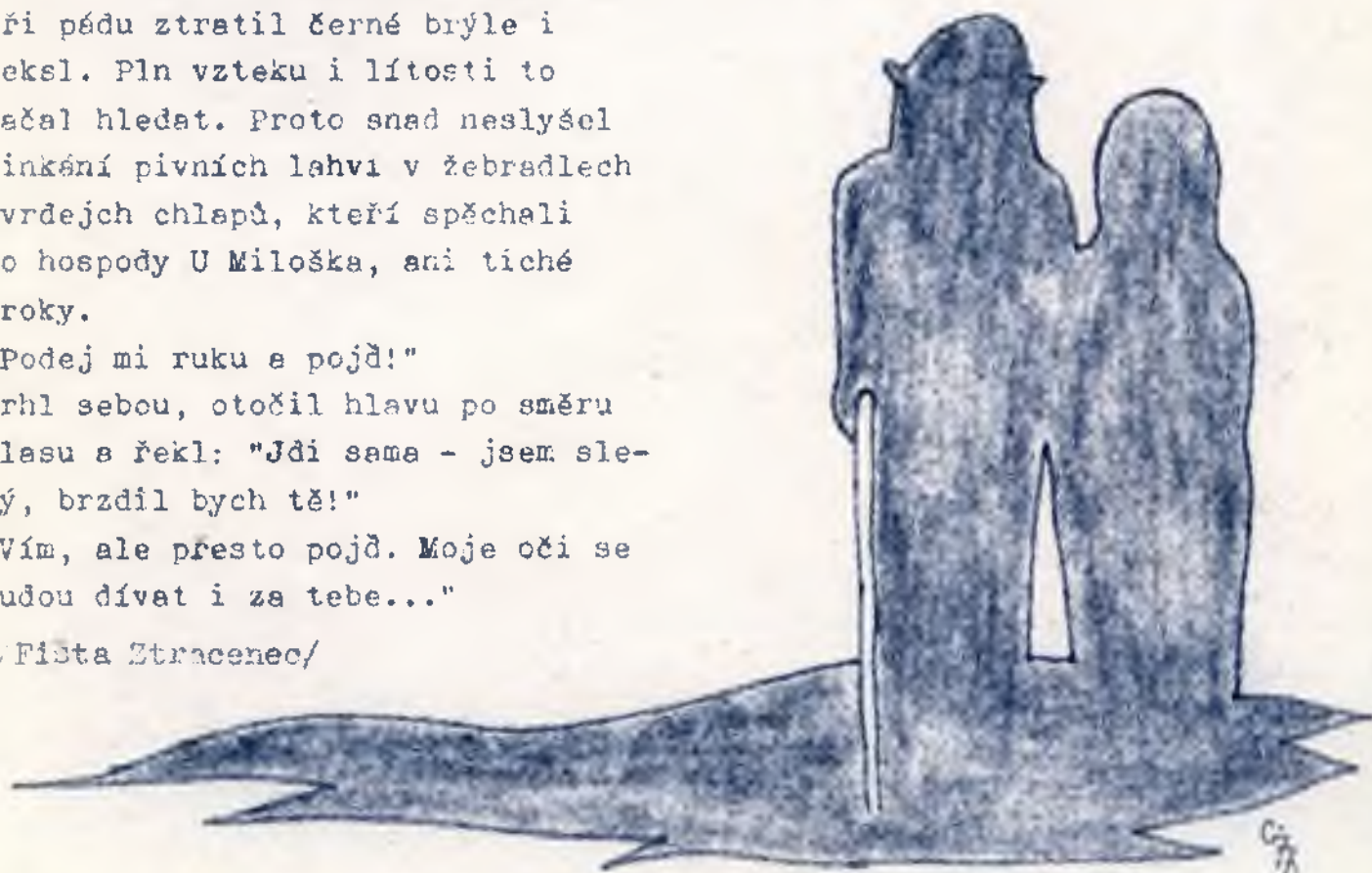
Při pádu ztratil černé brýle i veksl. Pln vzteku i lítosti to začal hledat. Proto snad neslyšel cinkání pivních lahví v žebradlech tvrdejch chlapů, kteří spěchali do hospody U Miloška, ani tiché kroky.

"Podej mi ruku a pojď!"

Trhl sebou, otočil hlavu po směru hlasu a řekl: "Jdi sama - jsem slepý, brzdil bych tě!"

"Vím, ale přesto pojď. Moje oči se budou dívat i za tebe..."

/Fista Ztracenec/

K o n s t e l a c e

Komáři nasbírali píseň
O vlídném bahně
Světlušky pookřály
Třpytivým hranolům svícnu
Chtělo se zasmát

A byl slunný den
Plný jinovatky
A to vše se nastrodalo
V půli února
Do ledových vitrin

D u b e n

Rampouchy na zelených větvích bříz
Smějí se dubnu, vůni a nebi
Vítr zesílil a studí
Po ránu letí vzduchem
Spousta otazníků
V teplých očích ptáků
ztichlých v korunách
Zračí se nepochopení
stejně jak před věky
I neklid se zdánlivě ztratil
A lesní víly tiše kradou
Kousíčky tepla v pelíšcích
Dubnové studené vlání větrů
Zamrazí ale nezradí
V rozšířeném průzračně ledovém obzoru
Uhodí blesk a laviny se pohnou
Vstříc Velké naději co přichází

P ř e d ú s v i t e m

Plíživý stín
Nemá rád originální souzvučky větví
Opět jedna noc nahlodala
Drůzy chladných křemičitanů
Za renesančním polem
Gotický les
Právě usnul
/V noci les šeptá/

A toto je malá spící muška
V hedvábné kolébce
Vysáté
Pavučiny

S t a r ý t r a m p

V cestě úsměv
V tváři pohled
Prošlapává se teď do let
S teletem a s čelem vrásek
S bundou šitím slepovanou
Jenom zapomínat dá se
Na roky co přešly stranou

Svítil Měsíc
Bledá lampa

A na rovná záda trampa
Sesula se tíže času
Ještě zbývá cesta vpředu
A tak vnímá tichou krásu
A učí se od pohledů

Bývá pohled
Co ho zradí

Někdy v očích cosi vadí
Co však Pajda dal to bude
/Povahou je optimista/
Od mládí to říká všude
A má pravdu dozajista!

Byl štíhlý, překrásný, rovný. Stál na sluneční straně v srdci šumavských hvozdů. Jeho silné, klikaté kořeny se přidržovaly jako obrovské prsty kamenité půdy. Hnědočerná rozpraskaná kůra chránila jeho štíhlé tělo a větve hustě porostlé pichlavými jehličkami se pravidelně rozpínaly až k samému vrcholku.

Stál tu v plné nádheře a síle. Slunce laskavými paprsky ozařovalo jeho hlavu a lehký větřík čechral jeho bujné kadeře. Ptáci, hnízdící v hustém větroví, mu zpívali své písně. V tajemných nocích měsíc poléval kouzelným stříbrem spící větve, hvězdy se usmívaly. Mlhavá rána ztěpěla chladnou rosou probouzející se jehličí.

Na jaře, když ztepilý velikán procítl ze zimního spánku, voněly pod ním konvalinky, sasanky a petrklíče. Jeho živitelka Matka země jej napájela živou mizou a bujará síla dávala mu pocit nepřemožitelnosti. Větve jako dlouhé ruce chtěly obejmout celý svět kolem. Smrk jásal a radoval se ze života. V létě, když jeho šat osvěžovaly teplé deště, zpíval píseň díky svému Stvořiteli.

Snad století, snad více zde stál. Hrdě jako vítěz nad vichry a sněhovými bouřemi. Silný a ztepilý král okolního lesa.

Až jednoho mlhavého rána na začátku zimy přivedl vousatý hajný partu dřevařů. Určený díl lesa musel být vykácen. Stromy se zachvěly. Věděly, že člověk přináší smrt. Ocelová pila zlověstně zasyčela a její zuby se hladově zakusovaly do bezmocných těl stromů, které s praskotem a duněním padaly na zmrzlou zem. Tělo vedle těla, jako vojáci na bojišti. Byla to předem prohraná bitva. Bezmocné stromy padaly s němou obžalobou na své přemožitele.

Padl i náš krásný ztepilý smrk. I on se chvěl mezi skřípotem pil a ranami seker, které dokonávaly dílo zkázy. Byl poražen a potupen, rozřezán, oloupán a společně s ostatními odvezen na pilu.

Byl mrtev. Ležel mezi svými druhy a společně s nimi čekal, kdy se naplní jeho osud. Tolik ran přerušil, odolal hromu i blesku, vichřici a podlehl člověku. Slunce nemilosrdně pražilo do jeho obnaženého těla a v noci se hvězdy smutně dívaly na jeho bolest. Vše jej opustilo, jen věrní ptáci občas přilétali, aby mu narozloučenou zazpívali a odnesli poslední pozdrav rodným šumavským horám.

/VLK SAMOTÁŘ/

ŠUMAVSKÝ SMRK

[Životopis stromu]

Indiánské písmo

Neexistovalo v pojmu našeho hláskového písma, ačkoliv na území Severní Ameriky nalezneme na 460 různých jazyků. Některé kmeny používaly určité značky, ale bylo to pojmové obrázkové písmo, psané na stromovou kůru. Jde o kalendářní záznamy nebo heslovité kronikářské zápisy. Posvátná kniha Delawarů Valam Olum, což znamená Rudá kronika, má 284 znaky psané na březové kůře. Byla přeložena a vydána roku 1836 Rafinesquem. Nové vydání vyšlo pak s opravami překladu roku 1885 D. G. Brintonem. Odžibwejové měli zase obrázkové písmo zvané Kekimovi. Jsou to heslovité magické zápisy a předpisy pro kmenové kouzelníky. Dvěma kolnými čarami se odčlebovaly pojmové nebo myšlenkové celky. Algonkinští Indiáni měli podobné značky, zvané wikhegan. Také dakotské a kiowské kmeny měly jednoduché značky pro kronikářské záznamy - nic víc. Teprve běloši na základě indiánských symbolických značek vymysleli řadu obrázkových znaků, které se zájemcům předkládaly jako pravé indiánské písmo. Ale i tak má pro trampy, skauty i táborníky svůj význam. Učí dívat se pozorně na věci - zachycovat to nejpodstatnější a nejvýraznější z jejich tvaru a vzhledu co nejprostěji a nejvěrněji. Probouzí obrazotvornost a kombinační i luštiteckou schopnost. Je vlastně zajímavou tajenkou, jejíž vyluštění dává opravdu smysl. Nutí ke klidnému soustředění, našim stoletím tak zanedbanému.

Indiánské písmo lze prakticky použít k šifrování zpráv při hrách v terénu, při obřadech u táborových ohňů, k výzdobě tábora apod.

/Mírko Vosátka a Průkopník/

Z dostupných materiálů vybrali, sestavili, nakreslili a upravili
Tab, Řešetlák a Long.

+ ano		Velký Duch	○ dobro, dobře	⊖ prosba, žádost
- ne		tramp	● zlo, špatný	⊗ nejistota
⊙ bůh duch		vandr	⊙ boj dobra se zlem	⊗ pochybnost

	táborový oheň		odešel		prázdná		inspirace, vzkání
	slavnostní oheň		vrátil se		bída		otázka
	pozvání, zván		stopy		hlad		odpověď
	odmítnutí		stopování		sytý, plný		mluvit
	počet lidí v teepee (4)		nos, cítit		hojnost		
	kámen, skála		ucho, slyšet		jíst, jídlo		doupe
	hory		rozmluva		učiní, pracovat		stopa ptáka
	kaňon		píseň zpívat		rybařit		stopa zvířete
	cesta po vodě		křičet		lovec		úspěch
	cesta po souši		skřek, řev		lovit		síla
	ukazatel směru		kašlat		nález		duševní síla
	stát		plakat		mrtvý muž		Lesní Moudrost
	jit		ryba, mlčet		smrt		moc
	běžet, útek		oko, vidět		život		zbabělost
	odpočívát, přestávka		slепý		javor, nový život, budoucnost		vzteky
	rovně		foukat		bude		strach
	voreci		psát		bylo, minulost		tvrdý, neústupný
	dozadu		suchý strom		ryni, přítomnost		chytrost
	daleko		les		já, mne		smutný, sešlý
	blízko		řeka		srdce, láska		veselý, usmívat se
	stále vpřed		strom		malo		nemocný
	spěchej		tráva		mnoho, množství		malý
	nahoru		požár		porádek, kázeň		velký
	dolů				nebezpečí		
	ručně				pohádka, pověst, žert		
	rychlost				úcta		

	den, Slunce		měsíční čtvrtí, týden		dítě		zvěď
	rok (od sněhu do sněhu)		hvězda		chlapec, mladík		néstí
	měsíc roku		jitřenka		starzec		ten, kdo se vzal
	dnes		obloha		bojovník		posel
	včera		obzor		kouzelník		porada, slečna
	zítra		jasno		náčelník		uzavření míru
	noc		jasná noc		kmen, parta		přiměří
	rano		hvězdná noc		bilý muž		vjednavač
	dopoledne		východ slunce		severan		slavnostní úmluva
	poledne, jih		západ slunce		jížan		uzavření přátelství
	odpoledne		dešť, prší		indian		usmíření
	večer		průřz mračen		bratři		sehovat. se
	půlnoc, sever		bouř, blesk		přítel		mučit
	východ		kroupy		nepřítel		jezero
	západ		sněží, sníh		mír, souzvuč bezpečí		špatná voda
	pondělí (den práce)		duha		válka, nesvár, nebezpečí		voda
	úterý (den hádek)		oblaka		zajatec		studna
	středa (den volnosti)		vanice		osada		pramen
	čtvrtek (den bromů)		mraz, mrzne				řeka
	pátek (den slavnosti)		vitr				stan, obydli
	sobota (den smíření)		muž				dům
	neděle (den slunění)		žena				kemp
	měsíc, úplněk						

SUROVÍ TREMPY

Po malém potlachu se asi 35 přítomných rozmístilo do svých spacáků v blízkém smrčci, rovnoměrně lemující potlachovou louku. I těch trampů pár, co třískali do kytar, zalezlo s ranním rozbřeskem do hustých smrčků, a louka osiřela. Ale ne na dlouho.

Asi v 6,30, tedy pro trampy ve velmi časných hodinách, přijelo embéčko a zastavilo zrovna před totemem. Přísný náčelník vylezl z vozu a rozhodl: "ZDE!"

Jeho malá squaw nás potěšila, když s příslušnou grácií pronesla obdiv, jak se jí naše místo líbí. Asi osmiletý Vianetou vyskočil čiperně z auta a hnal se uznale na náš posvátný totem, do něhož bojovně bodal dýkou. Zachovali jsme klid, ale podle tajemného šumotu jsme dospěli k názoru, že nejsme jediní pozorovatelé. Ale to se již z útrob vozu vynořila spanilá Rybanna, zcela jistě Vianetouova sestra, která začala pilně vynášet obsah embéčka, který přísný náčelník proměňoval na skládací stoleček, čtyři židličky, silikonové umyvadlo, butanový vařič a pak už následovaly: ubrus, nerez příbory, malé umělé dečky pro příbory, talíře, hrnečky, pokličky, kanystr s asiže vlastní, hygienicky odvitaminovanou vodou - a vařilo se. V nás to vřelo také, ale vsácná jednota, daná od nepaměti všem čundrákům, nás držela v úkrytu.

Teď jsme byli přesvědčeni, že jsou všichni vzhůru. Vše kolem žilo, i když nebylo nic pozorovat; jen dva spacáky na pokraji louky nepozorovaně zmizely i se svými obyvateli. Také Jim, který spal na louce, se ze svého spacáku nehlučně vysoukal a zmizel. Ladná Rybanna v exkluzivním plaveckém úboru ukončila úpravu prostředí, když z auta vynesla vázičku s umělými květinami, které půvabně rozčechrala a postavila na prostřený stoleček.

Zatajil se nám dech, ale kdosi se tomu zasmál, přidal se další, a ve vteřině se burácivě smálo všech třicet pět trampských hrdel - až nám slzy tekly. Na všech stranách se z houští vystrkovaly rozouchané a rozřehtané hlavy a všechno se to smálo, jak ta bouře.

Conquistadoři jakoby zkameněli. Pak se všichni nahrnuli do auta.

Pomaloučku jsme vylézali z houští - jeden po druhém - a obklopili uzavřené auto. Náčelník s ním podjel, nedbaje, že najíždí do lidí, pak zastavil, a když se mu zdálo, že již nehrozí nebezpečí, vystoupil z auta s prohlášením, že to dá do novin a že si bude na nás stěžovat. Nedal se uklidnit a neustále chrлил šťavnaté výhrůžky o SNB a chuligánech, takže nám nezbylo nic jiného, než za všeobecného veselí sledovat, jak luftáci zase všechno skládají do auta, aby nám uvolnili bojiště pro dopolední soutěže.

Právě jsme se bavili dekolatem, když nás navštívili podivní hosté v uniformách, jejich zábava se soustředila na opisování různých údajů z našich občanských legitimací. Neboť - ráje není souzeno surovým trampům.

D i v o k ý M a k
(TO Krkavci)

<Trampské sčítání>

Čekání

a dvě nalomené ruce
v pohybu mezi nebem a zemí

Rouhání

a výsměch pochromované civilizaci
s komfortní bělobou měkkého lůžka

Sténání

děravých podrážek
se žlutým slunečním housátkem v týle

Klekání

s vonící trávou
k obzoru běžící les vztyčených siluet

Smrákání

s celtou a dírou
kudy se hvězda prochází v očích

Sedání

večerní chvílky
ve vůni pečeného buřta a poslední písničky

Smekání

před chladnou krásou
jitřní rosy v šeru svítání

H A N A

Boj s démonem hlubin

ERNEST THOMPSON SETON

Když jednou ráno kráčeli po pěšině podél jezírka, ukázal Quonab na hladinu. Plaval tam předmět podobný okrouhlému listu s dvěma lesklými světly po stranách, jež připomínala dva korálky. Ale pak si Rolf všiml, že hned za ním pluje další, daleko větší list, a pochopil, že první je hlava s očima a to druhé hřbet obrovské vodní želvy. V příštím okamžiku se ponořila. V tomto kraji žily tři druhy želv a Rolf věděl, že to jsou dravci, ale ještě nikdy neviděl tak velikého a děsivého obyvatele vodních hlubin.

„To je Bosikado. Znáš ji dobře a ona zná mě,“ řekl rudoch. „Už dlouho spolu válíme: jednou ji dostanu. Poprvé jsem ji uviděl před třemi roky. Zastřelil jsem kachnu; plavala po hladině, a než jsem ji stačil vytáhnout, stáhlo ji něco pod vodu a byla pryč. Pak přiletěla kachna s mláděty. Jedno za druhým želva stahovala pod vodu, až dostala i starou. Vyžene odtud každou kachnu, a tak jsem na ni mnohokrát v noci nalíčil šňůry. Dostal jsem pár menších želv, jedna vážila čtyři kila, druhá pět, a byly velice dobré. Bosikado jsem chytil už třikrát na hák, ale pokaždé, když jsem ji táhl ke člunu, překousla mou nejsilnější šňůru a potopila se. Má hřbet široký jako moje kánoe; rozdrápala boky mé lodi a pořádně ji rozhoupala. Vypadala jako ďábel. Měl jsem strach!“

Ale můj otec mě učil, že je největší hanbou, když se muž bojí. Řekl jsem si, že strach nikdy nesmí být mým pánem. Budu s Bosikado bojovat. Je to můj nepřítel. Tři roky už jeden druhého hlídáme. Už mi tři roky vyhání všechny letní kachny, loupí ryby z mých rybářských šňůr, vykrádá moje síť a pastí na ondacity.

Ale nevidám ji často – většinou jen náhodou jako dnes.

Před Skukumem jsem měl psíka Nindaje. Byl to dobrý pes. I když byl malý, dovedl vysledit mývala, chytit divokého králíka nebo přinést kachnu. Měl jsem ho rád. Jednou jsem sestřelil kachnu a spadla mi do jezera; poslal jsem pro ni Nindaje. Skočil do vody a plaval k ní. Myslel jsem, že je mrtvá, ale najednou se sebrala a uletěla. Zavolal jsem Nindaje zpátky. Vracel se ke mně přes jezero. Najednou nad největší hloubkou zakňučel a začal se zmlát. Pak zaštěkal, jako by mě volal na pomoc. Skočil jsem do kánoe a pádloval rychle k němu, ale viděl jsem jen, jak Nindaj zmizel pod vodou. Byla to zas Bosikado. Dlouho jsem hledal tyčič pod hladinou, ale nic jsem tam nenašel; až za pět dní plavala po potoce jedna Nindajova tlapka. Jednou Bosikado rozpáfu!

Vím, že minulou zimu na mne přivolala nemoc; i teď mě pronásleduje zlímy kouzly. Ale moje kouzlo musí zvítězit nad jejím. Jednou mi nahнала strach. Já jí naženu ještě větší a svedu s ní boj ve vodě.“

Neuběhlo mnoho času a došlo k tomuto boji!

Jednoho dne, když šel Rolf s Quonabem pro vodu do studánky, uviděl šedavě zelený předmět a vzápětí pochopili, že se tam sluní obrovská želva.

Indián se vztyčil, popadl tomahavk a silnou šňůru. Rolf sáhl po pušce, ale Quonab zavrtěl hlavou. Šel k jezeru. Ano! Tam ležela ta ohromná obluda s vypoulenými očima jako zablácený nazelenalý pařez. Běh byl holý, bez porostu. Na tak velkou vzdálenost nebylo možné se k bystré želvě nepozorovaně přiblížit; unikla by okamžitě pod vodu. Quonab odmítl pušku, chtěl odčinit svůj někdejší strach a svést s ní zápas za rovných podmínek. Rychle si vymyslel plán: tomahavk a svinutou šňůru si připevnil za pás a nelehčivě vklouzl do jezera; chtěl se k ní přiblížit od vody, což byla nejlepší cesta, protože želva čekala nebezpečí především z pevniny, a Indián se tedy mohl nepozorovaně přiblížit za hustými trsy pobřežního rákosí.

Rolf se podle jeho pokynů vrátil do lesa a odtud pak želvu pozoroval ze vzdálenosti asi dvaceti metrů.

Srdce mu tlouklo, když sledoval udatného plavce a divokého plaza. Zvíře vážilo nejmíň padesát kilogramů a patřilo k nejsilnějšímu a nejzuvivějšímu druhu želvy. Čelisti, i když bezzubé, dovedou chňapnout a ostrými hranami dokážou rozdrtit i kost. Krunýř jí chránil před dravými ptáky a šelmami. Teď ležela na břehu jako pařez s nataženým aligátořím ocasem, s hadí hlavou, a kovově lesklé, potměšilé oči pozorně sledovaly běh. Široký krunýř staré želvy byl vrouben zelenými řasami a v záhybech pod nohama měla spoustu pijavic, které si spokojeně nechávala vyklouávat párem pilných ptáčeků. Mohutné nohy s drápy byly v nápadném protikladu s drobnou hlavou a s malinkými rudými očima. Ale právě tyto oči rozechvívaly člověka hrůzou.

Indiána ponořeného do vody nebylo skoro vidět; zvolna doplul k rákosí. Tam dosáhl dna, postavil se, vzal do jedné ruky šňůru a do druhé tomahavk; opět se potopil, a když se znovu vynořil, byl deset metrů od nepřítelky; voda mu sahala jen po hrudník.

Želva se najednou vrhla do vody a pod hladinou se vyhnula nastavené smyčce. Ale Quonab skočil za ní, když ho míjela, a chytil obludu za šupinatý ocas. Tu želva ukázala svou sílu. Švihla ocasem na stranu a drtivě mu tiskla ruku proti ostré zadní hraně krunýře. Indián musel na-

pnout všechny síly, aby odolal této zbrani ostré jako nůž. Upustil tomahavk, druhou rukou hodil smyčku, aby do ní chytil želví hlavu, ale zvíře prudce uhnulo, provaz znovu minul a sklouzl po krunýři; jak se oba zápasníci zmlátili, smyčka se želvě zatáhla kolem přední nohy. Indián ji utáhl a měl zvíře aspoň na provaze. Jeho jediné zbraň teď však byla na dně a voda byla zápasem úplně zkalená. Ponořil se tedy naslepo. Želva ve snaze uniknout sebou mrskla, tím uvolnila sevřenou ruku, zároveň ale podrazila Indiánovi nohy. Když uctila, že přední nohu nemá volnou, obrátila se a s rozevřenou syčící tlamou se vrhla na nepřítel, který prohledával dno.

Želva se zakousne jako buldok a držel svou oběť. V zkalené vodě musela tápat, a když náhodou zachytila čelistmi Quonabovu levou paži, zuřivě se do ní zakousla. Ale v tom okamžiku našel Indián tomahavk; zdvihl se nad hladinu, vytáhl obludu, která mu visela na paži, a vojnou rukou ze všech sil sekl. Sekera pronikla krunýřem a zabořila se želvě hluboko do hřbetu, ale bez patrného účinku; připravila jen Indiána o jeho zbraň, protože ji nemohl vyprostít.

Rolf skočil do vody, aby mu pomohl, ale Quonab jeho pomoc odmítl sevřeným hlasem: „Ne, ne, vrať se – musím sám.“

Želva visela zakousnuta do jeho paže, hrabala ve vodě předníma nohama a drápy rozervala Quonabovi rukáv, až se po hladině začaly rozlévat pruhy krve.

Po zoufalém pokusu dostat se s želvou na měličnu trhl Quonab ještě jednou tomahavkem – sekyra se pohnula a uvolnila. Pak trojím „čop, čop, čop“ uťal dlouhý želví krk; tělo, které ještě pohybovalo šupinatou nohama a mrskalo aligátořím ocasem, kleslo ke dnu, ale krvácející hlava „mžourající rudými kalnými očima, se pevně držela paže. Indián se brodil na břeh a vlekl za sebou provaz se zmlátými se trupem; konec šňůry uvázal ke stromu. Pak vytáhl nůž, aby přetlčil lícní svaly na želví hlavě, která se mu stále ještě zakusovala do paže. Ale svaly byly chráněny tvrdými šupinami; nedařilo se mu správně bodnout a zbavit je síly. Marně ji cloumal a bil do ní, až se konečně čelisti křečovitě zachvěly, povolily a krvavá hlava padla na zem. Znovu chňaply, ale tentokrát to odnesla jen větve; sevřely ji a tak už zůstaly.

Bezhlavé tělo ještě déle než hodinu leželo po zemi nebo se pokoušelo utíkat a stále mířilo k vodě. Teď si mohli nepřítel prohlednout. Nepřekvapila je tolik velikost želvy jako její váha. Byla jen asi sto dvacet centimetrů dlouhá, ale tak těžká, že ji Rolf neuzvedl. Quonab měl četné škrábance, ale nebyly hluboké; jen otevřená rána na paži se stopami čelisti byla vážnější, ale Quonab si obludnou hlavu svírající větve ozdobil třemi pery a nabodl na tyč nedaleko vígvanu.

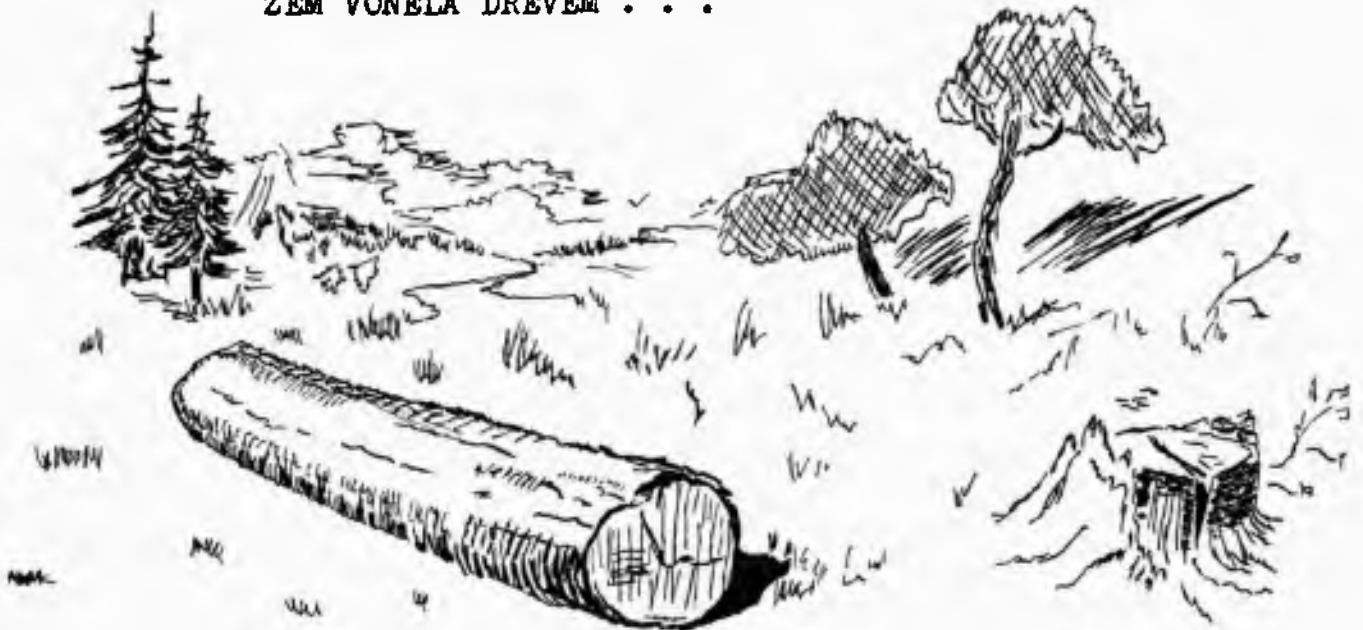
Vladimír Merta
ZEM VONÍ DŘEVEM

Líbezná hebkost dlabaného nádobí
se dotýká mléka a voní dřevem,
vstávám časně za mrazu z prachových peřin
do dřeváků vyhřátých jako zápraží
u babičky v údolí - a vycházím do rána,
voní čerstvým dřevem...
A Slunce vychází na opačné straně,
Zem voní dřevem...

Jenom mokrá hlína a zelené obilí
zbylo požaté v klíčcích,
rolník hledí měkkými pohledy
na právě poražený nejbělejší smrk,
zvedá dlaň k očím a jeho vlastní ruce
voní čerstvě rozdrceným dřevem,
voní čerstvě rozdrceným dřevem...

Dívám se do vody - potok se plní dřevem,
vlévá se do řeky - voda je nesená dřevem,
když břehy krvácí, Zem voní dřevem...

Krajina bez dřeva, pustá a zničená,
pod březím Sluncem nejlepší vydala na pospas vodám,
bylo jich příliš, kmeny se vzpříchily,
přivaly vod opadly, zem voněla dřevem,
zem voněla dřevem,
ZEM VONĚLA DŘEVEM . . .

Vladimír Merta /*1946/ nikdy nebyl trampem, ani nepíše trampskou poezii - naopak má proti trampingu dosti podstatné výhrady. Po přečtení písňového textu Zem voní dřevem však jistě každý pochopí, jak došlo ke vzniku této stránky. Vladimír Merta je totiž zpívající básník. I jeho velmi náročné folkové kompozice občas zazní u táborového ohně. Ať už by si to přál či nepřál. Také my jsme součástí generace, které zpívá své nádherné písničky. A máme srdce, abychom jim porozuměli.

Řešetlák

Hvězda

Byl jsem na Sázavě, moc fajn to bylo. Večer jsem chodil hledat kousky a zbytky romantiky a sem tam taky trochu snít.

Jednou takhle sedím na šutru v řece a pozoruju hvězdy /to jsem se asi zrovna zasníl/- tak teda pozoruju hvězdy v řece, jak se koupou a cákají - támhle se zrovna jedna topí! V návalu šlechetnosti se vrhám hvězdu vylovit, abych ji mohl poslat zpátky na nebe.

Jak jsem dopad, studená voda mi tu šlechetnost okamžitě vycákla z hlavy a taky hvězdy jsou najednou pryč. Tak se otráveně vracím na šutr, abych alespoň trochu uschnul a nemám daleko k filozofování. Romantika se holt asi neobejde bez rýmy a vody v hodinkách.

Jsem víc a víc otrávenej, protože mi ke všemu někdo svítí do očí a vidí mě tady neromanticky mokryho. A svítí víc a víc - kruci písek, to není baterka, to je auto! Asi jsem nastyd a blbnu! Co by dělalo auto v řece? Tohle není ani trochu zábavný, když už ne romantický...

A jak tak skláním hlavu, abych nebyl oslňován, poznal jsem, co to tak svítí. Byla to ta poloutopená hvězda a uvízla mi na malé lysince ve vlasech. Budete se divit, ale nepřipadal jsem si jako princ s hvězdou na čele, ale jako obyčejný kluk, kterej má neobyčejnou hvězdu.

Zní to hezky - kluk, kterej má hvězdu. Vono má víc lidí hvězdu, ale to není ono. Však pro ní neskákali do Sázavy, a proto jim tu hvězdu nezávidím. Já mám hvězdu úplně jinou, nevím, kolik má cípů - někdy tři, někdy deset, na tom nezáleží. Hlavně, že je modrá a stříbrná. Večer si ji dám na hlavu a posadím se na šutr.

Petr z Jihlavy

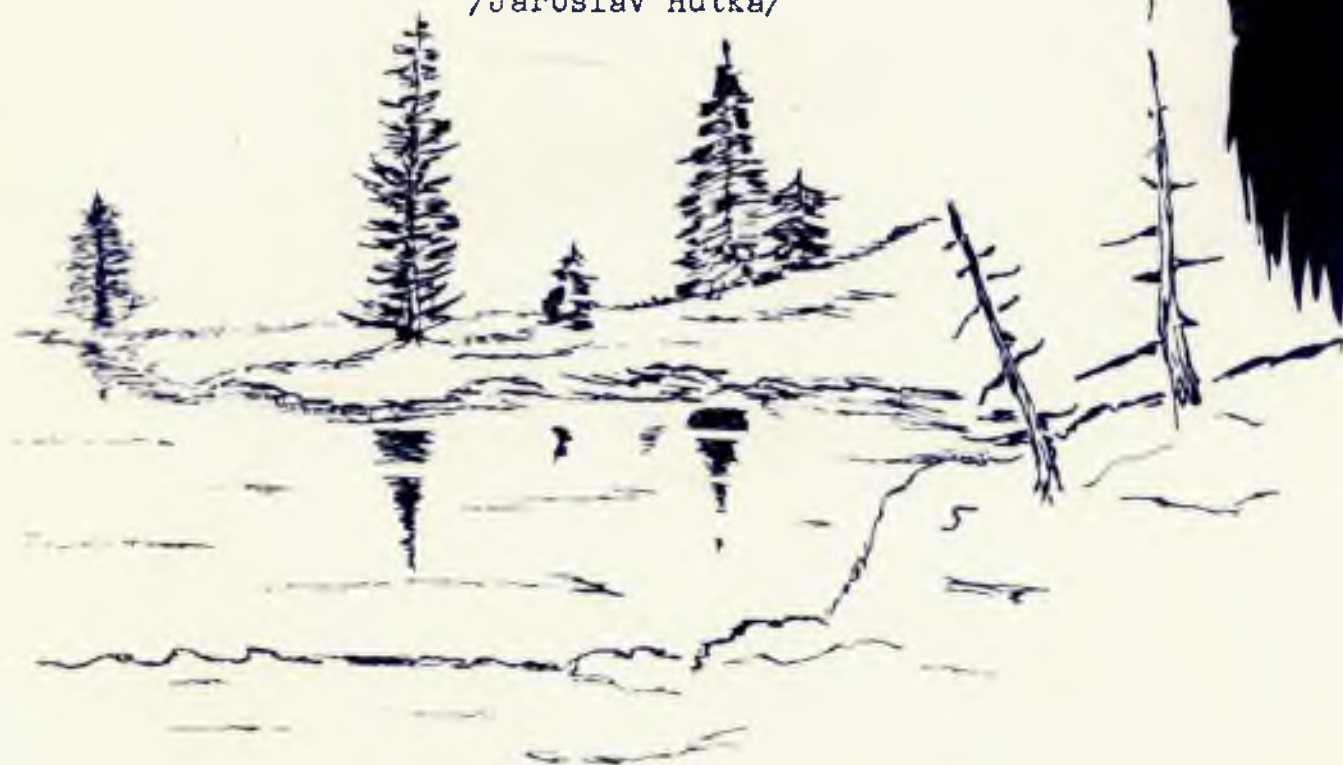

Stanu se pramínkem, co z nebe padá,
pramínek k pramínku v řeku se sklédá,
bílý a průzračný ze skály prýští,
o sametový stůl dole se tříští...
Uhání po mechu, mladý a mylný,
ve spěchu posbírání další - a sílí...

Stanu se rybičkou zlatou a stříbrnou,
proplouvám kamením, rákosem, bystřinou,
mou cestu za světem objímá břeh
v slunečním třepotu po proudu i zpět.
Jak vrbové proutí a tráva polehaná
řeka se kroutí svou silou vylekaná...

Ve světě nenajdu tak tichý proud,
který mne pomalu nechává plout,
jak ločku z papíru, kus kůry na provázku,
podivnou náhodou dávat sebe v sázku.
Do víru, do hloubky, zas na hladinu zpět,
uhýbat návnadám - řece podobný je svět...

/Jaroslav Hutka/

ŘÁDKY TĚM, KTERÉ SLADCE SPÍ

Nemám rád lidi, kteří chtějí za každou cenu vidět na mládeži, jmenovitě na trampech, vše černě. Tyto „mentory a kritiky“ posílám s oblibou do háje. I s tím jejich věčným „taková my jsme nebyli“. Nevěřte jim, lžou, ať už vědomě, či proto, že již na to zapomněli. Vždyť i ti dřívější mladí měli mezi sebou dobré i špatné jedince, chuligány sice ne, ten výraz byl ještě tehdy neznámí, zato však tu byla hojnost všech možných rošťáků. Tak jako dnes, i dříve měli mladí spousty svých problémů a trablů, se kterými se snažili vyrovnat a ze kterých hledali východisko. I nad námi tenkrát staří zalamovali ruce a hněv boží svolávali na naše hlavy. „Nebot, považte, ta holota spí ve stanech společně s děvčaty“. A my byli ještě „horší“. Dělalí jsme si legraci i z pánů četníků, jezdili na černo a když došly na vandru peníze, nerozpakovali jsme se oblažit veřejnost zpěvem a hrou na kytaru a vybírat za to peníze.

Zaplat' pánbůh, že tyto neřesti od nás dnešní generace nepřebrala. V tom směru je asi rozumnější, a hlavně, nemá to zapotřebí. Nás to však učila doba. Přece však jsme se něčím od vás, mladých, lišili. Trpíte, chlapci, nemocí zvanou nečinnost. Tu a tam se něco podniká, v celkovém poměru k množství trampů je to však žalostně málo. Setkal jsem se s trampy, kteří žehrali na to, když byla jednou za čas v rádiu vysílána trampská píseň. Dávali se na to málem jako na znesvěcení. Přitom si neuvědomili následující: Nebýt toho rozhlasu, mnohý tramp by neznal správnou melodii té písně. Neznají přece všichni noty a ty písně se někdy zpívají tak překrouceně, že až brní uši. Několikrát jsem zapůjčil texty na opsání a nabídl se, že naučím i melodii a kytarový doprovod. Skončilo to vždy tím, že písně byly opsány, založeny a to bylo vše. Takhle se teda tramp naší éry nikdy nechoval. My hlali každou možnost získat nové písně a zdokonalit se ve hře na kytaru. Vzpomínám na ty krásné chvíle v klubovně „Zlaté řeky“, kdy jeden, který uměl o akord či píseň víc, ochotně to předával druhému. Neumím si taky představit někoho, kdo by mezi námi uměl více a nedal to druhým k dispozici. Pořádaly se i sportovní podniky, dále v zimě kabarety, čímž se získávaly skromné prostředky k zakoupení různých osadních potřeb.

Prostě, dělali jsme něco. Ale vy v mnoha případech neděláte vůbec nic, vaše činnost trampa se skládá z posezení u ohně a trochu bloumání v lese. Namítnete snad, že to není bloumání, ale vychutnávání přírody, kterou máte přece tak rádi. Teď však dávejte dobrý pozor! Za prvé: Mám-li někoho nebo něco rád, snažím se ho v prvé řadě poznat. Kolik z celkového počtu trampů prohlubuje své znalosti o přírodě? Za druhé: Mám-li někoho rád, snažím se mu v případě potřeby pomoci. Kdo z vás a jakým způsobem přírodě pomáhá? A jistě mi dá každý za pravdu, že ta dnešní příroda to potřebuje. Ano, chlapci, bez těch dvou bodů je celá vaše láska k přírodě pouhou frází. Způsobů pomoci se najde mnoho, stačí jen dát hlavy dohromady. Prostě, dělejte cokoliv kladného, co vás baví, ALE HLAVNĚ DĚLEJTE VŮBEC NĚCO!!!

Na závěr chci jen říci, že je mi známa činnost některých osad. Tyto řádky jsou však určeny těm, kteří sladce spí.

TÁTA — Zlatá řeká

*Mouchy *Mušky *Poletuchy*

Že sem praštěnej, to už vím vod tý doby, co sem se jednou uvelebil pod našim "pohanským" stromem na Muří noze a sotva sem se tam ulebedil, tak mě křusla jelení lebka do hlavy tak mocně, že sem měl pocit exkurze v Planetáriu. Tak to radši předesílám předem - že sem praštěnej.

Takže si teď můžu dovolit následující story:

Jednou v srpnu, když sme se tak šmrncali kolem skrejských jezírek, sobotní večer nám už začal podrážet nohy a my téhli na zpáteční autobus, voněla posečená tráva tak silně, že sme s Plivníkem poznali, že musíme udělat něco mohutného. A pak, to už sme seděli v skrejský hospodě, oknem bylo vidět siluetu loupežnickýho hrádku Tejřova, kterej nás vzrušoval už od tý doby, když nám eště usárna přečuhovala přes hlavu, tomu dal Plivník jasnej tvar: "Musíme zbulat, něk ty louky moc voněj..." Zaplatili sme svižně, metelili podle řeky a šup přes brod na ty starý fleky, kytara brnká, tam, kde mééech voní, Plivník nadarmo nechodil k panu Bartošovi na hodiny klasické hry na kytaru, a už se k nám pomalu loudaj holky z okolních stanů. Povídám: "Hřej na ten kytár, co ti ruce stačej, bledý tvářičky už sou nedaleko!" A Plivník hrál, až to za osrdí bralo, avšak bledé tváře, ouha ouha, nešly k nám, ale na záchůdek v houští vkusně ukrytý. Takže, kde nic tu nic, a za chvíli horí, ohník horí, my ze zbytků sotva něco na dlaňa-pak spacáčkové, miláčkové, hned nás pohltily.

Ráno, zřejmě mlhavý a časný, i když ven nevidím, něk jsem se ve spaní v pytlíku překroutil, když slyším, jak Plivník frfňá rozhněvaně a dere se ze spacáku /nejde mu celej zapnout/, začíná skučet a je sprostěj v křiku. Myslím si: "Kdo spí, o ničem neví" a ignoruji. Skučnost se však zvyšuje, už slyším dusot tlap po pasece a svisty divný, tak mi to nedá a vyjuknu z pytle a co nevidím - Plivník skáče po loučce, ohání se větví a pláče! Brejle sem si dal někam na pařez, takže vidím blbě: "Copak je, bráško?" Odpovědí je mi jen praskot křoví, kterým Plivník proskočil a já si teda myslím: "Kámoš se mi zbláznil, jak já ho teď domů dopravím?" Ale něco mi šimrá na uchu, drbu teda vrbu, něco mi leze do nosu a do vočí, najednou to všecko chápu, jak se podívám nad sebe a vidím invazní koberec malinkatejch mušek, těch, co vlezou všude, těch nejstrašnějších. A říčím. A skáču po trávě a šmátravě hledám brejle. Mušky hledají mne. Nemaj to tak těžký jako já, sem větší, než ty brejle. Mám jich plný uši a vůbec čivstvo. Plivník se pokouší je rozptýlit vohýnkem, do kterýho příkládá mokrou trávu, ale bez božího požehnání marné lidské namáhání. Brejle sem konečně našel a vidím, že je jich víc, než jsem viděl. Ještě nikdy jsme tak rychle nezabalili, ještě nikdy sem neprchal do kopce s třema zapálenejma cigaretama v tlamě. Vedle mne prchal pološílenej Plivník a škrtať zapalovačem do všech stran, jako nějaká bláhová světluška. Při každým našem skoku se z travin vzesly další mračna a zaútočily. Dělník je smrtelný, práce živá. Když jsme po hodinovém útěku klesli vysílením na campu Muří noha, byli sme něco na způsob dobřejch bláznů. A já si sed pod tu lebku, a najednou ta lebka na mou. Pak moc nevím, jen mi Plivník říkal, že sem mu vyprávěl svůj životopis, což normálně nedělám, a že byl dost pohnutej. Takže, kamarádi drazí, když někdy začnu zničehonic zdrhat, až mi usárna nadskakuje, buďte si jistý, že se blížeje. Že je můj zaměřovače znamenaly a že chci žít.

Anebo si můžete myslet, že sem praštěnej.

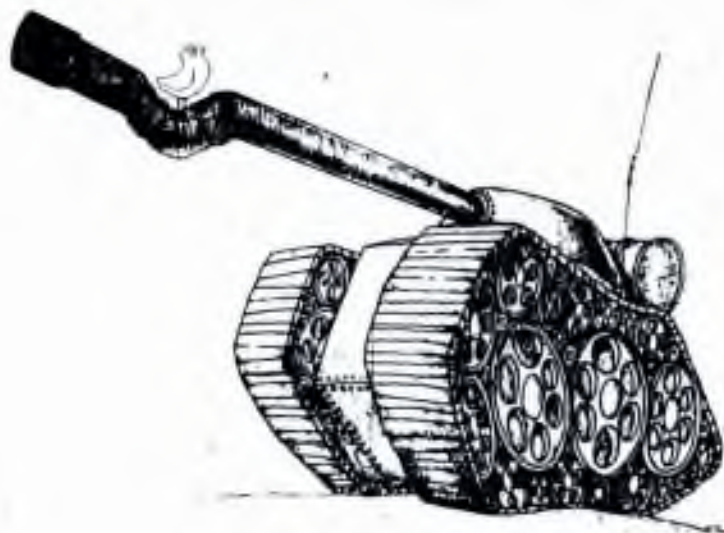
Honza Vyčítal

PŘEMÍTÁNÍ

Spadla hvězda, blikla nad obzorem.
Nebo to byla světlice?
Praskla větev v ohni a do tmy
vystříkl roj jisker, jako sprška
svítících střel.
Houkala to sova nebo obrněný vlak?
Ráno datel v dávkách vyklepává
série ran, tolik připomínající
kulometnou palbu.
Zasvištěly letky krahujce zrovna
tak, jako sviští dopadající mina.
Blázním - hlavou se mi honí
černý myšlenky.
"Seš blázen!" by někdo možná řek.
Ale kdo tady blázní?
Kdo za to může?
Já? Ty? Přemýšlej a nezapomeň...
Až někdy bude klid, budem si
o tom spolu svobodně a volně
povídat.

Jack Bidlo

Muayad Neame - Irák

POSLEDNÍ BOJ LETÍČÍHO ŠÍPU

"Dnes se říká odvahe tomu, když bílá tvář zastřelí z pušky grizzlyho," řekl pohrdavě Šest šípů a ukazoval hochům způsob upevnění ostří ke kamennému tomahavku. "Za dávných dob jsme říkali odvahe něčemu jinému. Každý bojovník ve válce nebo na lovu musil přijít tak blízko k nepříteli, až se ho dotýkal, a teprve pak měl právo na poctu. A boj byl rovný. Šíp, kopí a tomahavk proti stejné zbraní, či proti drápům medvěda nebo rohům bůvola. Dnes se zákeřně zabíjejí bílí i rudí muži ohnivými zbraněmi a pobíjejí jimi zvěř, která se nemá čím bránit. Uf - to není odvahe."

Starý učitel dokončil výrobu zbraně a podal ji nejsilnějšímu chlapci, který ji váhavě přijal. "Co zmohou ale kamenné sekery dnes?" řekl pohrdavě hoch a pokusil se novým tomahavkem zatočit nad hlavou, jak to vídal u starších bojovníků.

"Zbraň je dobrá," usadil ho ale Šest šípů, "jen tvé ruce jsou slabé a neobratné. Pohled!"

Starý Indián vzal tomahavk, zamával jím a vrhl jej starou už, ale jistou rukou k vzdálenému stromu, v němž kamenné ostří zůstalo hluboko zaseknuto. "Vidíš, jak jistá a tichá smrt by tě mohla potkat od tak staré zbraně?" promluvil učitel. "Lukem a tomahavkem ulovíš tolik zvěře jako puškou a luk ti neselže za deště jako pušky, které nám bílí dodávají a které hromovými ranami plaší zvěř a zahání ji z našich lovišť. Važ si starých zbraní, protože nám je dala sama příroda. Dřevo na luky a šípy roste kolem nás a kameny tvrdší oceli do tomahavků jsou v našich horách. Puška je dílo bílých lidí, kteří neznají ducha přírody a kteří jsou velmi vynalézaví v zabíjení. Puška není zbraň rudého muže. Mohu vám vyprávět jeden příběh, jak kamenná sekera pomstila náš kmen na zrádných Arikarech, kteří jsou z nejzbabělejších kmenů rudého národa. Jako první zaprodali své loviště bílým tvářím, dělali zvědy jejich vojákům, a tak pomáhali vraždit své bratry - a když dostali ohnivé zbraně, nezalekli se ani přepadnout náš kmen, žijící se všemi v míru."

Šest šípů se zavzpomínal do dávných událostí a přes shromážděné hochy pohlédl k horám na obzoru.

"Bylo to u Jeleního pramene, před čtyřikrát deseti zimami, když Arikarové přepadli naši vesnici. Nás bojovníků v ní bylo právě málo a žádný z nás neměl pušku. Podlehli jsme a dvakrát deset bylo nás zajato. Vesnici ďábli zničili, squaw a děti pobili před našima očima a my jsme měli být umučeni před tvářmi jejich náčelníka Černého Havrana.

Pět dní a pět nocí nás vlekli svázané lesy a horami, než se dostali zpět do své vesnice. Potom nás uvázali ke kůlům a celý den na nás pražilo slunce a spílaly nám rozzužené squaw. Černý Havran byl velkomyslný. Ovšem zvláštním způsobem. Každý muž z nás, ozbrojen kamenným tomahavkem, měl zápasit s jedním Arikarou, který měl krátkou ohnivou zbraň, které říkají blede tváře pistole. Chtěli

nám tak dokázat převahu svých zbraní a zastrašit ostatní bojovníky v našich vesnicích.

Neměli jsme naděje, ale museli jsme zápas přijmout. Sejmuli nám pouta, zesílili strážce a první z nás, Letící šíp, dostal kamenný tomahavk a vyšel na táborové prostranství. Po jedné straně na svahu byla shromážděna celá vesnice okolo náčelnického křesla Černého Havrana. Ostatní tři strany byly obsazeny hlídkami s puškami. Nikde nebylo možnosti pro únik. Na svobodu jsme se mohli jen probojovat. Pak začal zápas.

Arikera, který nastoupil proti Letícímu šíp, byl ohromné postavy, mrštný jako puma, a za vyšívaným pásem měl dvě pistole. Jako pravidlo boje bylo určeno, že se zápasící k sobě nesmí přiblížit více než dvacet kroků, což určovaly čáry na zemi. Přes tuto vzdálenost musil buď Arikera zasáhnout pistolí, nebo Letící šíp tomahavkem. V případě, že zvítězí zajatec, měl být svoboden. Kdyby nikdo nezasáhl, měli oba zemřít u kůlu.

Arikera vzal jednu z pistolí do ruky a očekáváje hod tomahavkem, kráčet pomalu ke své čáře. Letící šíp stál u druhé, ale místo na soupeře, hleděl na Černého Havrana. To Arikaru zmátlo. Pomyslíl si, že lehce zvítězí - vytrhl i druhou pistolí a vypálil obě rány. Ve stejném okamžiku ale Letící šíp uskočil daleko na stranu, rozmáchl se široce tomahavkem a vrhl jej ohromnou silou přesně na hlavu stojícího Černého Havrana, který se zhroutil mrtev do svého křesla. Tak pomstil zákeřné přepadení a ukázal zbabělým děblům, že i kamenné sekyra stačí k boji o spravedlnost.

Po náhlé smrti Černého Havrana propukla v celém táboře panika. Všichni Arikarové se vrhli na bezbranného Letícího šípa, který padl zasažen nejméně třikrát deseti výstřely. I někteří z našich strážců šli k místu jeho smrti a tím nám otevřeli cestu ke svobodě. Vrhli jsme se k připraveným tomahavkům, probili se z tábora a ozbrojeni jen posmívanými zbraněmi, poslali jsme za naše čtyři padlé bojovníky dvakrát deset Arikarů do věčných lovišť.

Na naše území jsme proto došli s dvakrát deseti orlími pery, protože každý z nás se dotkl svých nepřátel a protože naše pomsta byla spravedlivá."

Šest šípů skončil a zálibně pohlížel na vyrobený tomahavk. "Važte si starých zbraní, hoši," řekli pak. "V našem životě - pod koženými stany - jsou nejlepší, jaké můžeme mít."

K a š t á n e k

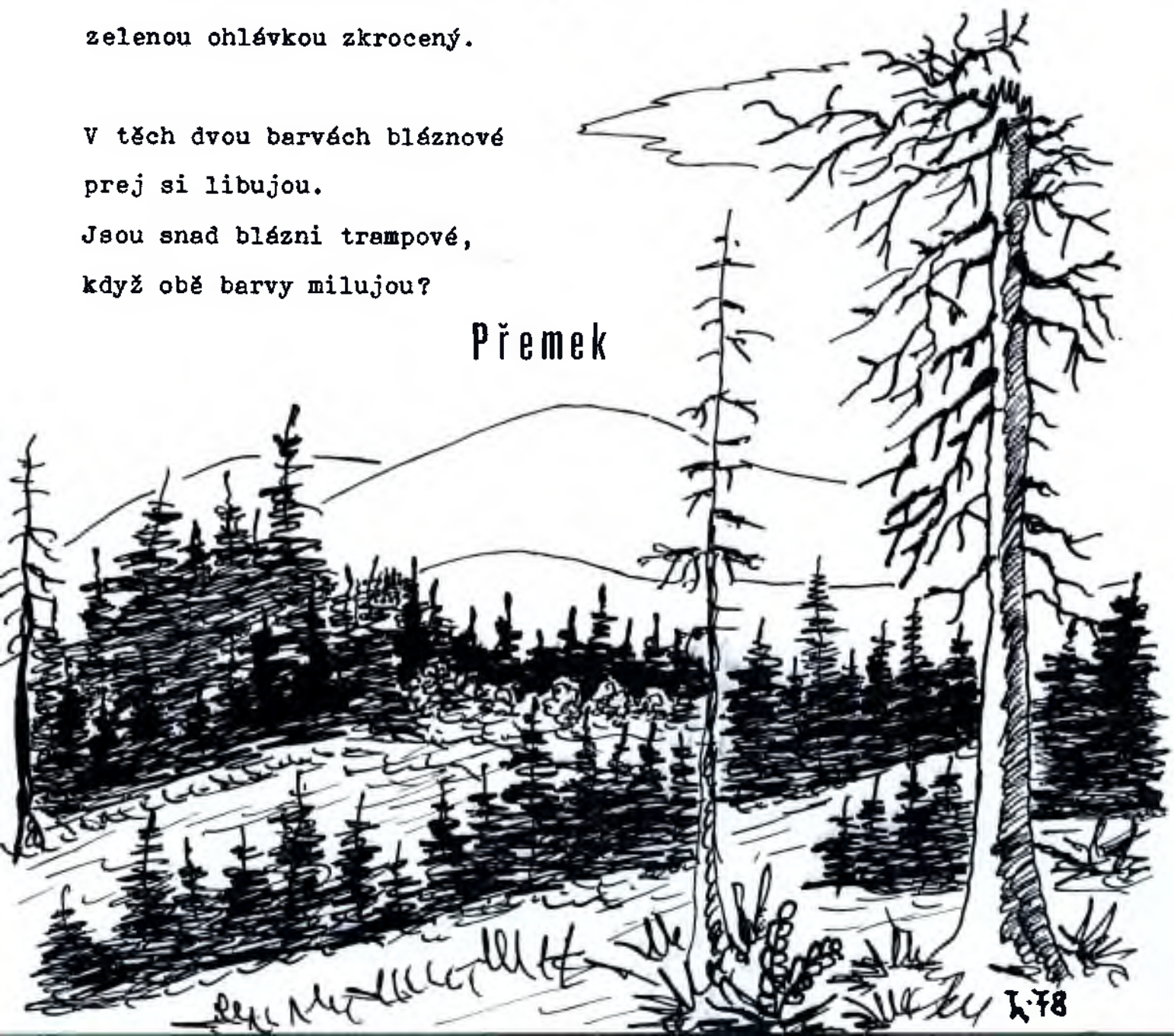
ZELENÁ A MODRÁ

Modrý gatě mám
a zelenou košili.
V ní zeleným lesem pospíchám
k modrý vodě - jen na chvíli.

S modrým nebem nad hlavou
ležím na louce zelený,
sny letí modrou dálavou
zelenou ohlávku zkrocený.

V těch dvou barvách bláznové
prej si libujou.
Jsou snad blázni trampové,
když obě barvy milujou?

Přemek

Ami
Štěchovická laguna když dřímá v zadumaném stínu Kordiller,
Dmi Ami H7 E7
pirát zkrvavenou šerpu ždímá, šerif si láduje revolver...

Ami
Pikovická rýžoviště zlata šerí se v příboji Sázavy,
Dmi Ami E7 Ami
ale zato krčmářova chata křepčí rykem chlapské zábavy!
G C G C
Když tu náhle - co se děje? Divný šelest houštím spěje,
G C Ami E7
plch, skunk - vše utíká po stráni vod Medníka!

Ami
Krčmář zhasne, kovbojové ztichnou, zděšen pirát tvář si zakryje,
Dmi Ami H7 E7-G7
rudé squaw se chvějí a pak vzdychnou: Blíží se sem postrach
prérie!

C D7
Mary, babička Mary!

G7 C
Dva kolíčky za pasem, nad hlavou točí lasem!

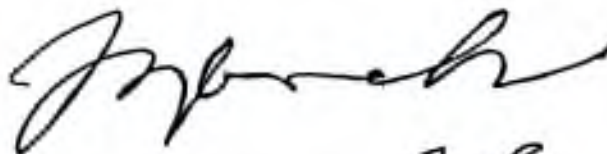
D7
Stoletá Mary - babička Mary,
G7 C -E7
ta zkrotí křepce hřebce, ať chce, či nechce!

Žádné zuby, z jelenice sukně, ale zato tvrdé bicepsy,
Mary má vždy slivovici v putně, Toma Mixe strčí do kapsy!
Klika cvakla, v krčmě dveře letí a babička vchází do dveří:
Pintu ginu, lumpové prokletí! - bezzubou dásní zaláteří.
Vypiju to jen ve stoje - jdu do volebního boje,
zřím zas město drahý - ježu volit do Prahy!
Dopije, a aby se neřeklo, putykáře změni v mrtvolu,
za zády má štěchovické peklo s šlajsnou Svatojánských atolů...

Mary, babička Mary
pádluje bez námahy po proudu až do Prahy,
stoletá Mary, babička Mary
jde do volebního boje za kovboje!

Ledva v Praze kotvu vyhodila, pro babičku nastal hrozný čas,
jelikož každá strana tvrdila, že jí náleží babiččin hlas!
Malá stejně jako velká strana psala, že bude mít vo hlas víc,
že ta druhá strana je nahraná - voní že maj hlas ze Štěchovic!
Stoletý věk prý nevdá - na předáka je to mládí!
Ze všech nejvíce volala jí Polnice...
Tak babičku, pro kterou vždy byla válka s lidojedy legrace,
tu babičku za pár dní zabila volební agitace...

Mary, bojovná Mary
už neseďává v sedle - ve volbách byla vedle...
Stoletou Mary, babičku Mary
volbama zabitou vzal k sobě Manitou...

PODEZŘENÍ

Oheň vyplazoval žluté a oranžové jazyky plamenů a občas vyplívl k černému nebi snopek droboučkých jisker. Na věži vzdáleného venkovského kostelíka odbila desátá hodina a noc svědomitě ubíjela šero. Nahrbená postava hodila do ohniště další poleno, k nebi vyskočil ohnivý chochol a chlapec usedl zpět do kruhu ostatních. Tenounce zazněl ten první nasmělý akord kytary a písnička tiše oběhla kamenná sedátka. Jedna za druhou padaly pak smutné i veselé melodie do jemného šedavého popela táboráku a na žhavých uhlicích vzplanuly s náručí chrastí vždy nové. Teprve ve chvíli, kdy se dem překotil přes zábradlí datumu, kytara na chvíli oněměla a chlapci mlčky sledovali nikdy se neopakující hru plamenů. Jednotvárné praskání hořícího dřeva a teplo vyhřátých kamenných sedátek shrnovalo chlapcům víčka přes ospalé oči jako rolety vyprodaného krámu. Vtom za jejich zády zapraskaly větvíčky a chlapci, probuzení ze svého klímání, se střelhlbitě otočili. Zvuk dával tvar krokům, které začaly rýsovat základnu přicházejícího člověka. Jeden z dlouhých světelných kuželů plamene vyloupil jeho postavu z černé opony tmy téměř zároveň s pozdravem: "Ahoj, kluci!" Samozřejmost jeho jednání a jistota jeho pohybů prolomily bariéru rozpaků a chlapci začali zvědavě okukovat jeho výzbroj i výstroj.

Noční návštěvník se uvelebil na uvolněném sedátku a chvíli mlčky hleděl do ohně, který již zvolna skomíral. Najednou se obrátil k hochům a řekl do tmy: "Abyste věděli, kluci, komu jste nabídli místo u ohně - jmenuju se Cassy a vandruju už dobrých pětatřicet let."

Jedna věta začala odvíjet druhou z klubička otázek, odpovědí a vyprávění, a když se začalo rozednívat, byli by chlapci přísahali, že znají Cassyho odjakživa a že je to ten jeden z nejjérovějších vandráků pod sluncem. Uměl vyprávět o všem - o vandrování, o přírodě a padourech i o záhadách baalbeckých teras, uměl určit květinu, stejně jako popsat poslední model fiatu, a ačkoliv toho věděl tolik o vymoženostech civilizace, nemusel chlapce přesvědčovat, že je duší i tělem zálesák a že neděle v bílé košili a s kravatou je mu stejně nepříjemná jako tranzistor uprostřed lesního ticha. Krev umírajícího šera zalila obzor a slunce objalo bledýma rukama zem, když kluci zalézali do spacáků a svorně se ukládali vedle vyhaslého ohniště.

Sluneční disk došel právě nad poledne, když se z jednoho spacáku vysunula zrzavá rozčuchaná hlava. Chvilí malátně mhouřila oči do sluníčka a pak přelétla pohledem řadu spacákových kukel.

Zrzek vyskočil ze své kukaně a začal halasně budit své kamarády. Pomalu se rozvíraly stříbrní hádci zipů a vykukovaly rozježené hlavy. "Kdepak je Cassy?" zeptal se drobný Pinda a všichni se nevěřičně rozhlédli kolem. Na suché kládě se třepetal lístek, připíchnutý nožem: "Kamarádi, dík za pěkný večer a brzy na viděnou! Nechtěl jsem vás budít, ale musel jsem jít, abych včas dorazil na místo asi 15 km odtud. Mám tam slovo se starým kamarádem. Tak se nezlobte a ahoj! Hodně sluníčka - Cassy."

Chlapci založili lístek do kroniky a začali se připravovat na oběd. Pihatý Lucek přitáhl plný šátek hub, z nichž osadní šaman Breky dobrou polovinu označil za nejedlé a k velké lítosti Luckové je naházal do odpadní jámy, kterou včera vyhloubili. Dio s Vlčetem se vrátili s esusem borůvek a hubený Včela trhal do kotlíku jakési jen natolik jen jemu známé koření. Brdla prohlédl zásobu konzerv a vybral tři nejobemnější, aby jejich obsah vyklopil do připraveného kotlíku. Pulce, který vlekl rozsochatou soušku, požádal, aby mu podal na otevření konzerv osadní mňž. Hoch upustil suchý kmen a začal hledat mezi složenými věcmi. "Není tady," prohlásil po chvíli, "asi ho někdo má!"

O noži však nikdo nevěděl, a tak byla příprava oběda rázem zapomenuta a byla vyhlášena velká pátrací akce, nazvaná Za osadní mž. Vzdor všemu úsilí snaživých detektivů však mž nenašli.

Posadili se okolo naruby zpřevracených usáren i telat a smutně hleděli na tu spoušť. Jejich osadní mž - umělecká práce - přítel, který je provázel na každém vandru... Čela chlapců se zkrabatila úsilovným přemýšlením, minuty pomalu šlapali do kruhu a opuštěné kolíky stály opodál.

Brdla si přejel rukou po tváři a řekl: "NĚKDO ho musel vzít!"

Nevyřčené jméno začalo formovat v ústech jakousi hořkost a lítost, podobnou pocitu dítěte, které se dozví, že Mikuláš je vlastně táta. Cassyho brzký odchod bez rozloučení ještě posílil slabé nitky podezření, které začalo zpevňovat své kořeny.

Malý Pinda, snaže se o zachování svých ideálů, řekl na ohranu Cassyho: "Ten by to neudělal." Průsečík pohledů kamarádů soustředěný na jeho obličej byl tečkou za nevyneseným jménem. Cassy - ten správný chlap, kamarád, vandrák. Cassy - který umí tolik vyprávět, včerejší noční návštěvník Cassy - je zloděj. Jeho jméno nikdo nevyřkl, a přece všichni mysleli na něj.

Pomalu se smíšenými pocity hněvu a lítosti chlapci vstali a bez nadšení, téměř s nechutí, dokončili přípravu oběda.

Odpoledne se zoufale táhlo a kluci mezi sebou skoro nemluvili. Podezření nabylo podoby hrozivého palce, který přitiskl k zemi všechny jejich myšlenky. Zamklí, dříve než jiný, začali všichni balit své věci, uklízet tábořiště a zasypávat odpadní jámu. Brali proschlou zem do dlaní a sypali jí do jámy.

Najednou Dio bolestně vykřikl a prudce vytáhl z hromádky prstí ruku, červenou od krvavého šrámu. Chlapci opatrně rozhrmali hlímu a v odpoledním slunci se zaleskla čepel jejich osadního nože. Ulehčeně vydechli - a tento téměř jednotný výdech byl rehabilitací i prosbou za odpuštění k jejich dospělému kamarádovi.

Pinda se vesele rozřehtal a strčil do nejbližšího kamaráda, který ještě seděl na bobku a prožíval zmrtvýchvstání svých ideálů a iluzí o správných chlapcích, a řekl mu do ucha: "Tak vidíš - já to říkal!"

H A N A

PODIVNÁ OSADA Slyšel jsem smutný příběh jedné osady ze severních Čech, kterou řada z vás dobře zná. Od svého založení před lety se jaksi vymykala názorům na "správnou" tramskou osadu. Na osadě se děly věci vskutku neobvyklé: osadníci si hráli podivné hry, nejezdili na potluchy a sobotu co sobotu mizeli do tajuplných kempů, na které žádný tramp z toho města nejezdil. Kromě těchto podivností vznikla na osadě hromada přepěkných písniček, které si dnes už zpíváme jako zlidovělé a o nichž málokdo tuší, kde vznikly. Osadníci se měli rádi s ostatními trampy a trampové měli rádi osadu. Trochu se jí obdivovali, trochu záviděli a trochu vrtěli hlavami nad nepochopitelnými zvláštnostmi. Všechno bylo v pořádku. Ale pak se jednoho pošmourného dne snesla nad ono severní město zákeřná choroba: přes noc se rozpadla stará přátelství, osady se rozdělily na severní a jižní a dělení neúprosně pokračovalo na špatné a dobré, jezdící tam a jezdící jinam, na zpívající to a zpívající ono... Došlo i na podivnou osadu. Protože byla stále podivnou a nepostavila se na stranu žádného tábora, padly všechny zábrany a obě strany se vrhly na ni. Je to špatná osada - píše básničky a písničky do novin - ohrnuje nad námi nos a nejezdí na potluchy - kdo ví, co se na jejích divných kempech děje - kolik prachů si už museli nahrabat na honorářích - prej je mezi nimi... a říká se, že prej ten... U tramských ohňů se dlouho do noci debatovalo o odrodilcích. Pak teprve zazněly kytary a písničky, mezi nimiž byla řada písní té zlolajné osady. Prériemi se začaly plížit drby, urážky, klevety a jiné padourské speciality. Smutná věc... Osadě zbývaly dvě cesty: stát se "normální" a mít pokoj - nebo jít dál svou cestou. Rozhodla se pro to druhé. Hloupost není bohužel jen padourským vynálezem. Podivná osada Island jde proti hlouposti. A v tom jí držím palce.

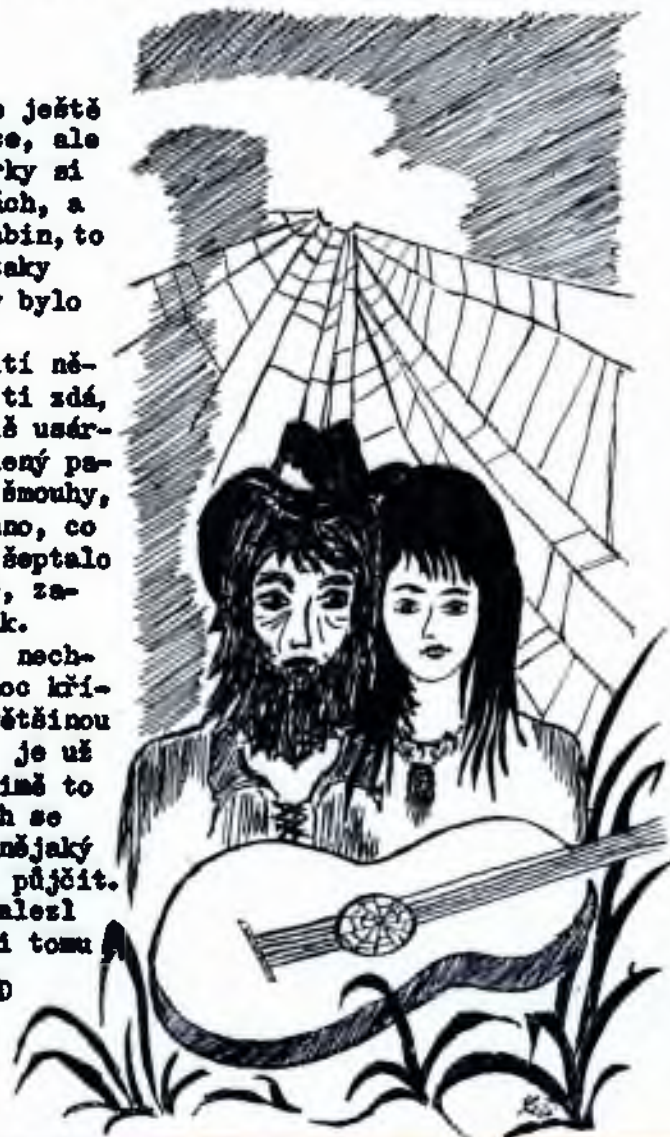
MAGI

NEMÁTE Antitesknák ?

Nedá se nic dělat, podzim je tady. Člověk se sice ještě opálí a zapotí, když šlape na vaně sádkam do kopce, ale ve vzduchu už je to smát. Zavětříš a do nosní dírky si vcucneš třeba babí léto. Roshlídneš se po kytíčkách, a vidíš, že jich je už poskrovnu. Zato je plno jeřabin, to aby měli ptáci co baštit, až přijde zima. Možná taky proto, aby se nějak nahradily odkvetlé kytky. Aby bylo veselejc.

Mezi námi - stejně to veselejší není. Sluníčko svítí nějak unaveně, všechno divně stěžklo... celý den se ti zdá, že už je večer, po kterém hned přijde noc. Praštíš usárnou do červený trávy, přilepíš si zadek na zasmolený pařez, zapálíš si a koukáš, jak po nebi lezou bílé šmouhy, a najednou je ti všechno jasný. Je podzim a všechno, co tě od jara těšilo, co s tebou spalo a důvěrně ti šeptalo každou sobotu a neděli svá tajemství, zmizí, usne, zapadne sněhem. A na tebe z toho leze děsnej tesknák. Tesknák, to je taková nemoc, při který se člověku nechce nic jinýho, než bejt smutnej. Taková spavá nemoc křížená s rýmou a regmama. Když to zachvátí osadu, většinou se rozpadne. A protože tesknák je nemoc podzimní, je už jasný, proč se na podzim rozpadá nejvíc osad. V zimě to pak vypadá, jako kdyby trampové vymřeli. Po lesích se motá jenom několik fanatiků, který asi vymysleli nějaký to sérum Antitesknák a nikomu ho nechtějí sadarmo půjčit. Helejte, kamarádi, jestli někdo z vás opravdu vynalezl Antitesknák - ať ho dá do placu. Myslím teda kvůli tomu podzimu, abychom neubejvali...

KAPITÁN KID

* Kvintakord *

Prýštící voda
olověné rozlitiny
smáčejíci tulácké nohy
ke kolenům
vystoupila
až do mých očí
Chtělo se mi usednout
do mokrých stébel mlčenlivých trav
obejmout rukama lepkavýma od pryskyřic
všechny zčernalé kmeny
nastavit čelo
protínavému paprsku zrcadlového ohně
Ale šel jsem dál
v doufání že cesta neskončí
prohřát vzlínavým teplem
nejútlejších prstů
Mezi mýma rukama
a Vegami Arktury a Procyony
neslyšně zněla
milióny světelných let
dlouhá stříbrná struna
Oba jsme se teprve učili hrát
a snažili se vyhmátnout
ztrémovanými rukama
tónický kvintakord
na prvním stupni

-kid-

Po pravdě řečeno, byli dva. On - Blasky, žlutooký vůdčí pes státní saňové služby, a jeho jediný přítel desátník Cassidy. Oba se ve své době vyznamenali činem, který je nad jiné proslavil na celém Severu - v zemi plné velkých činů, statečných mužů i psů.

Žlutooký Blasky byl krásný pes. Velký, svalnatý vlčák podivně žlutých očí neustále svítících neobyčejnou divokostí, kterou zdědil po své matce vlčici.

Statné tělo měl poseto hlubokými jizvami - známkami nesčetných bojů. Byl silný jako grizzli, mrštný jako rys a odvážný jako ďábel. Proto byl již dva roky vůdcem smečky tažných psů. Muže neměl rád. Nemohl zapomenout na rány bičem a holí, které podle severských zvyků krotily jeho divokost. Pouze jeden muž si získal jeho náklonnost. Jeho nynější psův - desátník Cassidy. Oba k sobě lmulí až dojemnou láskou, láskou až za hrob, ve kterém také oba společně jako dva hrdinové spočinuli.

Bylo to v dobách, kdy letecké linky ani železnice ještě nebyly a jediným dopravním prostředkem byla v létě loď a v zimě saně. Byl to kraj pustý, opuštěný, a v polární zimě téměř neobydlený. A v takové zimě přinesl jeden osamělý prospektor na policejní stanici zprávu, že v táboře zlatokopů na Bentonově potoce vypukl záškrť. Láků nebylo a lidé jeden po druhém pomalu umírali. Šedesát zlatokopů bylo ohroženo, nepřijdou-li včas léky. Prošedivělý velitel stanice byl zoufalý. Bylo právě v polovici ledna a zima v plném pohybu. Již týden zuřila vichřice a vánice byla tak hustá, že se nikdo neodvážil ani na krok se srubů. A tábor na Bentonově potoce byl vzdálen padesát mil! Bylo tolik sněhu a závěje tak hluboké, že i za pěkného počasí by se těžko cestovalo. Psi spřežení táhnoucí těžké saně by měkkými závějemi neprorazilo. Jedině člověk na sněžnicích nebo pes, kdyby se vichřice utiřila, mohli mít naději. Ale ta neustávala, vánice byla nekonečná a v táboře zlatokopů umírali lidé. Desátník Cassidy se dobrovolně přihlásil, že se pokusí tu slotu projít. Marně jej zrazovali, že je to šílenství a jistá smrt. On toho nedbal. Tam v táboře byli přece lidé, kteří potřebovali pomoc! Muselo se něco udělat, alespoň se pokusit... A desátník Cassidy se pokusil.

Věděl, že má malou naději, ale přece šel a žlutookého psa Blaskyho vzal s sebou, bez něho by totiž neměl naději vůbec žádnou. Příštího rána oba vyrazili do metelice. Blizzard řval jako divý a vhněl spousty sněhu proti oběma živým tvorům, kteří se odvážili vpadnout do jeho bílé říše. Desátník na krok neviděl, ale Blasky šel svým neomylným pudem kupředu. Byla to cesta bílým peklem. Nápor větru byl tak silný, že se oba jen po krajním vypětí sil pohybovali metr po metru hlubokými závějemi. Ledové krystaly jako tisíce jehel bodaly do jejich těl, která se co chvíli hluboko propadala. Krok za krokem, poháněni železnou vůlí, postupovali kupředu. Běsnící živel proti člověku a zvířeti bojoval nemilosrdně. Zatímco na jedné straně blizzard vkládal do boje stále nové a nové síly, oba živoucí tvorové je ztráceli.

Po uražení asi dvaceti mil desátník poznal, že je to nad jeho síly. Potřeboval odpočinek, ale ten v takové sněhové bouři znamenal jistou smrt. Musel dál. Po dalších pěti mílích se zcela vyčerpan zhroutil. Když po chvíli namáhavě vstal, zahrozil pěstí běsnícímu živelu. To už bezpečně věděl, že nedojde. Zarzlými prsty přivázal skříňku s léky psovi na krk: "Běž, Blasky, kamaráde, běž sám!" Ale Blasky nešel. Poprvé neuposlechl rozkazu. I on cítil, že jeho přítel je u konce, ale opustit jediného kamaráda, kterého v životě měl, nemohl. Lízal vyčerpanému desátníkovi omrzlé tváře tak dlouho, až ten znovu nabyl něco sil a omotal si řemen psova obojku kolem ruky. Statečný Blasky razil cestu závějemi a s obrovskou silou táhl vyčerpaného, téměř se plazícího muže vpřed. Po dvou mílích padl muž znovu a naposled. Jeho poslední pohled patřil psovi a vyčerpaná ruka spočinula na jeho hlavě.

Desátník Terrence Cassidy zemřel. Zemřel jako hrdina v nerovném boji, v drsném kraji, bez rozloučení se svými drahými. Ale nebyl sám. Jeho nejvěrnější přítel, žlutooký Blasky, ještě dlouho seděl u chladnoucího těla jako čestná stráž, než i on uvěřil, že je sám. Věděl však, že musí vpřed dobojovat začatý boj až do konce. Za svého přítele i za sebe. Po zvyku severských psů smutně zavyl na rozloučenou nad mrtvým tělem, a vyrazil.

PES HRDINA

Vpřed - stále vpřed, proti vichřici, ohromným závějím, proti třeskutému mrazu. Míli za míli. Jakou vytrvalost a statečnost muselo mít toto věrné zvíře! Jeho životnost byla obdivuhodná. K smrti znaven a blízek zmroutení se potácel na unavených nohách. Dojde? D O Š E L ! Vykonal to, co se zdálo nemožností. Bylo to však nad jeho síly. Nic nebyla platná nesmírná péče, kterou mu zachránění dávali. Za několik hodin zemřel. Pochovali jej v malebném údolí pod táborem, kde v létě rozkvétá plno krásných květů a z vděčnosti mu postavili pomník. Ten hlásá světu, že této vzácné pozornosti se na Se-veru dostalo psovi - hrdinovi. Když na jaře našli tělo desátníkovo, pochovali je vedle věrného psa. A ty, poutníče, až tvá cesta povede kolem, zastav svoje kroky a věnuj ti-chou vzpomínku těm, kteří měli rádi život a ve jménu života zemřeli.

Vlk S a m o t á ř

Vánoční nálada

Vál chladný vítr,
takový prosincový,
a cestu ke srubů
už dávno zavál sních.
Jen holé stromy,
mí druzí mlčenliví,
stály tu za mrazu
zbaveny šatů svých.

A ten náš srub
tam dole pod strání
choulí se pod sněhem,
a přesto nás zve dál.
Slunce se před ním
s večerem uklání
a každý z nás
tu s úctou vždycky stál.

Když oheň v krbu zapraskal
a zvolna počal hrát,
přivábil tesknou náladu,
jaká je jednou v roce.
Přised jsem k ohni blíž
a začal vzpomínat,
jak jsem vždy s kamarády
slavil své Vánoce.

Karibda

PF 1979

PŘEJE
Rešellák & TOME

T.O.P. B.B.

- =====
- 1 - Úvodní stránka /SibiZub/
 - 2 - Danny: Myšlenky
 - 3 - Alan Gintel: Jack London; Řešetlák: Můj vítr
 - 4 - Vlk Samotář: Tažní psi z Yukonu
 - 5 - Long/Řešetlák: Hráč
 - 6 - Dean Jennings: Vynálezce Browning
 - 7 - Řešetlák: Hlas
 - 8 - T.O. Skalnaté údolí: Jaro
 - 9 - Wabi Ryvola: Zvláštní znamení - Woodcraft
 - 10 - Fišta Ztracenec: Buď tvrděj chlap
 - 11 - Řešetlák: Konstelace; Duben; Před úsvitem; Starý tramp
 - 12 - Vlk Samotář: Šumavský smrk
 - 13 - M. Vosátka a Průkopník /Long/: Indiánské písmo
 - 14 - M. Vosátka a Průkopník /Long/: Indiánské písmo /pokračování/
 - 15 - M. Vosátka a Průkopník /Long/: Indiánské písmo /dokončení/
 - 16 - Divoký Mak: Suroví trempi
 - 17 - Hana: Trampské sčítání
 - 18 - E. T. Seton: Boj s démonem hlubin
 - 19 - Vladimír Merta: Zem voní dřevem
 - 20 - Petr z Jihlavy: Hvězda
 - 21 - Zorka Růžová: Stanu se pramínkem... /Zpívá Jaroslav Hutka/
 - 22 - Táta: Řádky těm, kteří sladce spí
 - 23 - Honza Vyčítal: Mouchy, mušky, poletuchy
 - 24 - Jack Bidlo: Přemítání
 - 25 - Kaštánek: Poslední boj Letícího Šípu
 - 26 - Kaštánek: Poslední boj Letícího Šípu /dokončení/
 - 27 - Přemek: Zelená a modrá
 - 28 - J. Ježek, V + W: Babička Mary
 - 29 - Hana: Podezření
 - 30 - Hana: Podezření /dokončení/
 - 31 - Magi: Podivná osada; Kapitán Kid: Nemáte Antiteskňák?
 - 32 - -kid-: Kvintakord
 - 33 - Vlk Samotář: Pes hrdina
 - 34 - Vlk Samotář: Pes hrdina /dokončení/
 - 35 - Karibda: Vánoční nálada /závěrečná stránka/
- =====

Grafická úprava stránek: SibiZub, Cimbura, Řepa, Max, Luňák, Lilina,
Shorty, Jerry, Jírka, Tab, Wabimatto a Hed.

Povstaňte, KAMARÁDI,

přestaňte jásat a hrát,
odešel nám teď navždy
náš drahý kamarád.
Nikdo nebude slyšet
v osadě jeho hlas,
nikdy již nepřijde hoch ten
do chaty mezi nás...

/Ota Zikán/

S bolestí v srdci oznamujeme všem kamarádům a kamarádkám, že již nikdy s námi neusedne u táborového ohně náš dobrý kamarád a tramp

OCTAN

Manitou ho k sobě povolal 30. dne Bláznivého měsíce. Bylo mu dopřáno pouze dvacet jedno jaro bohatého a plného života. Kdo jste Octana znali, ať již od potlachových ohňů nebo z pušáckého vandru, jako výborného kytaristu a vedoucího osadní kapely z jeviště, věnujte mu aspoň krátkou vzpomínku na chvíle, které jste s ním prožili. Kamarád Octan zůstane navždy v našem přátelském kruhu, myslích a srdcích.

Pohřeb Jirky Ocmána se koná 6.12.1978 v 12,30 v obřadní síni krematoria v Praze - Strašnicích.

CESTÁŘI

T.
O.
P.
B.
B.

